

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Gazetede yazıldığı gibi yapıyorum

Değerli yoldaşlar, Mektubunuzu aldım. Memnuniyetim mektup kağıtlarına sığmayacak kadar büyüktür.

Çevremde olan olayları yazmamı istiyordunuz. Elimden geleni yaptığımdan emin olabilirsiniz.

Can kardeşlerim, elime geçen gazeteleri arkadaş çevreme veriyor, onların bilgi birikimlerini artırmaya çalışıyorum. Şu anda gazeteyi okuyan kişi sayısı epey arttı. Bu arada gazetede söylendiği gibi yapmayı, bir iki sendikaya gazete bırakmayı düşünüyorum.

Bulduğum semtte cezaevinden çıkmış bir devrimci oturuyor. Gördüğü işkenceler nedeniyle vücudunda çok hasar var. Yardım toplayarak, onun ailesiyle birlikte oturduğu gecekonduya kömür, odun, soba aldık. Şimdi tedavisi için bir miktar para gerekti. Bizim elimizden gelenin yetmeyeceğini gözönünde bulundurarak sizlerden yardım bekliyoruz.

Elime geçecek gazetelerin yolunu bekliyorum. Bir de, ...'ın yayınladığı gazeteyi size gönderiyorum. Eleştirilerinizi yazmayı unutmazsınız değil mi?

Mutlu ve başarılı işgünlerinin sizlerin olması dileğiyle.

Y.S., İstanbul

DISK eğitim sekreterinin eğitici olmayan konferansı

Değerli arkadaşlar, Sizlere mektup yazmayı birçok kez düşündüğüm halde yazamadım. Yazamadım, çünkü içinde örgütlü faaliyet yürütmediğim bir örgütün yayın organına yazmayı doğru görmüyordum. Bunun yanlış olduğunu yaşamdan öğrendim. Sanıyorum bundan sonra sizlere sık sık yazabilirim.

Sizlere son yaşadığım bir olayı aktarmak istiyorum.

28 Kasım 1987 tarihinde Aschaffenburg'da DISK eğitim sekreteri Süleyman Üstün "Demokrasi ve İnsan Hakları" konulu bir konferans verdi. DISK eğitim sekreterinin geleceğini öğrenince, böyle bir şahsiyeti yakından tanıma olanağı bulacağımız için sevinmiştik. Çevremizde yakından tanıdığımız arkadaşların konferansa katılmaları için çaba da harcadık. Coşkulu bir şekilde konferans gününü bekliyorduk.

40 kadar insanın katıldığı toplantı Süleyman Üstün'ün konuşmasıyla başladı. Konferans süresi ilerledikçe bende ve arkadaşlarda şöyle bir kanı uyanıyordu: Kendi aramızda birbirimize, "DISK eğitim sekreteri de bu mu, bundan eğitim sekreteri olursa..." vb. şeyler söylemeye başladık. Konuşmacının son derece hazırlıksız geldiğini, neyi nasıl anlatacağını bilmeyen biri olduğunu sıradan bir insan bile görebiliyordu.

Anlattığı saçmalıkların bir kısmını aynen not ettim. Şunları söylüyordu:

"Türkiye'de yarın seçimler var. Bunun için mitingler, toplantılar yapıyorlar. Birtakım şeyler var. Demokrasi var diyenler var. Bilmiyorum belki ben yanlılım ama bence Türkiye'de demokrasi yoktur..."

"İşçi sınıfı dışında demokrasi isteyenler de vardır. Demirel de demokrasi istiyor..."

"1980'den sonra Türkiye'de hakim sınıflar ikiye çatlamıştır. Tekellerle birleşenler ve birleşmeyenler... Türkiye'deki yakınlarınıza, telefon ederek oylarını ANAP dışında partilere vermelerini sağlayın."

Bu incileri DISK eğitim sekreteri söylüyordu! Ben ve yakın ilişkide bulunduğumuz arkadaşlar kendi adıma böyle bir şahsiyetin DISK eğitim sekreteri olmasından utanç duyduk.

Tartışma bölümünde bazı kişiler konuşmacının belirttiği düşüncelere katılmadıklarını belirttiler ve konuşmacıya çeşitli eleştiriler yönelttiler. Demirel'in demokrasiden yana olmadığını, burjuvazi ile işçi sınıfının birlikte, işbirliğiyle demokrasiyi getirmeyeceğini, bunun eşyanın tabiatına aykırı olduğunu, demokrasinin ancak işçi sınıfının sınıf savaşıyla gelebileceğini vurguladık. Türkiye'de burjuvazinin verebileceği demokrasinin güdük bir demokrasi olacağını, burjuva demokrasisinin bizim esas sorunumuz olmadığını, bizim uğraşacağımız yeteri kadar sorunumuzun olduğunu ve bu sorunların

ancak, işçi sınıfının bağımsız örgütlenerek, burjuvaziye karşı vereceği dişe diş bir savaşla ortadan kaldırılacağını, ayrıntılı bir şekilde vurguladık.

Tekrar görüşmek üzere.

E.A., Aschaffenburg

Uzlaşan değil savaştan parti

Değerli yoldaşlar, Türkiye Komünist Partisi'nin 67.kuruluş yıldönümü, bu yıl iki önemli biçimde kutlandı! Birincisi 6.Kongre'de alınan kararlar, partimizin adı üzerinde yürüyen pazarlığa dur denildi. Böylece, "komünist partisi" adı üzerinde kimsenin pazarlık yapamayacağını, gerçek komünist partisinin bu komplonun dışında bulunduğunu, gerçek TKP'nin, onun için savaştan partisi olduğunu tüm dosta düşmana gösterdik.

Yoldaşlarımız, 6.Kongre'nin bu kararını toplantıda öğrendikleri zaman coşkuyla, ayakta alkışlarla selamladılar. Daha sonra, her birlikte Enternasyona'ı söyledik.

Türkiye Komünist Partisi, burjuvaziyle uzlaşanların partisi değildir. O, devrim ve sosyalizm için savaştanların ve bu savaşta illegal ve özgür olan komünistlerin, biz işçilerin partisidir.

Kutlamanın ikinci önemli yanı şudur: 67.kuruluş yıldönümünde partimiz, önüne koyduğu görevleri yerine getirmek, komünizm ülküsünü yükseltmek, kaynakları Türkiye kazanında işçi sınıfının iktidar mücadelesine öncülük etmek durumundadır. 1987-1988 örgüt stratejisiyle ayrıntılı olarak açıklanan görevleri yerine getirerek, partimizi, yükselen sınıf mücadelesinde onurlu yerine getireceğiz.

Tüm burjuvazi, dost düşman görecektir ki, işçi sınıfının partisi, burjuvaziyle uzlaşan değil burjuva devletini devrimle yıkmak ve gerçek demokrasiyi kurmak için savaştan partidir.

Z.Çakır, Paris

İlk kez yazıyorum

Saygıdeğer yoldaşlar, Sizlere çalışmalarınızda üstün başarılar dilerim.

Sizlere şimdiye kadar yazı yazamadığıma inanın ki çok üzgünüm. Bu ilk yazım. Yazıyı yazarken öylesine sevinçliyim, öylesine heyecanlıyım ki, anlatamam. Ya ilk yazım olduğundan, ya gazetemize yazı yazdığımın ya da her

21 Aralık Stalin'in doğum günüdür. 108. doğum yıldönümünde

Stalin'i sevgi ve saygı ile anıyoruz

21 Aralık 1987 Stalin'in 108. doğum yıldönümüdür.

Stalin komünizm için savaşmış, tüm yaşamını bu davaya adamıştır. Sovyetler Birliği'nin güç kazanmasında, emperyalizmin her türlü saldırısına karşı koymasında çok önemli, belirleyici rol oynamıştır. Stalin büyük işler başarırken, aynı zamanda bazı önemli, çok önemli yanlışlar da yapmıştır. Ama ne olursa olsun onun yanlışları komünizm yolunda yapılan yanlışlardır.

Geçtiğimiz günlerde Gorbacov Stalin'i eleştirmeye kalktı!

Gorbacov'un buna hakkı yoktur. Bütün yanlışlarına rağmen Stalin büyük bir komünistti. Gorbacov ve bugünkü SBKP yönetimi

ise komünistliği artık yalnızca bir kılıf olarak kullanan koca bir yanıltır. Devrimci olmayan saflardan Stalin'e yöneltilen eleştiriler, eleştiri değil, dil uzatmadır, karalamadır!

Biz Stalin'in yanlışlarını eleştirir, bu yanlışları yerden yere vururuz. Ama doğruyla bağı kalmamış hain Gorbacov Stalin'e dil uzatmaya kalkıştığında biz, komünist Stalin'in, Stalin yoldaşımızın yanında dururuz. Bu anlayışla 108. doğum yıldönümünde Stalin'i sevgi ve saygıyla anıyoruz!

HAYDİ 5000 HEDEFİNE!

Bugün önemli sayıda fabrika ve işyerinde *İşçinin Sesi* makine sesinden önce yükseliyor. Gazetemizin Türkiye'de dağıtımı 5.000'e yaklaştı. Bu, birçok legal yayının dağıtımına boy ölçüşen bir sayıdır. Ama yeterli değildir, yoldaşlar!

11. Özveri Taarruzu hedefimiz Türkiye'de dağıtımı 5000'e çıkarmak, yeni fabrikalarda, işyerlerinde, işçi semtlerinde sesimizi yükseltmektir.

Okuyucu yoldaş,

Sen bu hedefin gerçekleştirilmesinde en önemli halkalardansın. *İşçinin Sesi*'ni okuduktan sonra atma, bir kenarda tutma. Bir başkasına ver. Bir sendikaya, derneğe ya da yararlı olacağını düşündüğün bir adrese ulaştır, postala. Dağıtımı artırmak için bizimle ilişkiye geç.

İşçinin Sesi'nin en geniş biçimde dağıtılması, daha çok sayıda işçi yatağından illegal ve özgür partimizin sesinin yükselmesinin sağlanması senin de görevindir. Haydi seferberliğe, haydi 5000 hedefine!

İşçinin Sesi çalışanları

OKUYUCU YOLDAŞ

İşçinin Sesi'ni daha güçlü çıkartabilmek, fabrikalarla, işyerleriyle, işçi semtleriyle olan bağını derinleştirip güçlendirmek, deneyimlerinizden çıkan dersleri tüm harekete daha iyi ve daha etkili ulaştırabilmek için gazetenizi yazılarınızla, haberlerinizle, çektiğiniz ya da topladığımız fotoğraflarla besleyin.

İşçinin Sesi çalışanları

ikisi birden olduğundan, heyecanlıyım.

Yoldaşlar, Ben *İşçinin Sesi*'yle iki yıl önce tanıştım. Tanışmamdan bu yana, iş dışındaki zamanımda gazetemizi okuyorum. Yoldaşlara çalışmalarda hep yardımcı olmaya çalışıyorum.

Şu sıralarda yığın çalışması yapmak üzere girdiğimiz atölyelerde, tanıdığım arkadaşlar hep "TBKP"nin T.C. devletine yani Türk burjuvazisine neden satıldığını soruyorlar. Arkadaşlar, bu ne biçim devrimcilik, ne biçim komünistlik diye soruyorlar. Yanıtını da yine kendileri veriyorlar: Bunlar değil komünist,

devrimci, demokrat bile olamaz, diyorlar.

Anlayacağınız, resimler işçiler arasında böyle günün konusu haline geldi.

Aslında merkez

organımıza yazacak çok şey var. Bundan böyle gazetemize sık sık yazacağım. Orada çalışan bütün yoldaşlara selamlar. Yaşasın TKP! Alaattin Yenilmez, Paris

ÇIKIYOR

"En Büyük İşçi Sınıfı Başka Büyük Yok!"

İşçi sınıfı nedir, tarihsel gelişmesi, bugünkü bileşimi, Türkiye işçi sınıfının sayısal dökümü gibi konuları ele alıyor.

Af belgisi rejimi yamama anlayışının bir ürünüdür.

Af dileyenler de aff dilmeyec kıl r

Devrimci tutuklu, burjuva düzene karşı savaştığı için, burjuvazinin gözünde "suçlu"dur, ama işçi sınıfının, halkın onurudur. Af dilemesi gereken birisi varsa o da yıllarca suçsuz insanları hapse atan, işkenceden geçiren burjuvazidir. Onu da zaten affedecek değiliz!

Nurten Keskin

Cezaevlerindeki devrimciler faşizm döneminde bile sessiz kalmadılar. Faşizm çözüldü, işçi sınıfı tüm ülkede, tüm halk kesimlerinde devrimci kıvılcımlar yakınca, militan grevler, yasa dışı gösteriler yapınca devrimci tutukluların savaşımı da bir üst düzeye sıçradı. Tek tip elbiseye karşı, cezaevi tüzüğüne, sevk zincirine, bu gibi uygulamalara karşı açık grevleri, mahkemelerde protestolar yükseldi yaygınlaştı. Bir anda tüm cezaevleri kaynamaya başladı.

Bununla bağlı olarak devrimci tutukluların aileleri ve yakınları da, örgütlenerek, yüreklerinde yıllardır gömülü olan acıyı savaşıma akıttılar. Geniş kesimlere çile kapısı olmuş cezaevi kapılarını savaşım kapısı yapmanın yollarını açtılar. İçerdeki öğullarıyla, kızlarıyla birlikte cezaevi kapılarında açlık grevleri, oturma eylemleri yaptılar.

Savaşımın tırmanmasından ürken burjuvazi, meclise dilekçe sunmak gibi son derece masum bir eylem sırasında ailelere saldırarak içlerinden birinin ölmesine neden oldu. Didar Şensoy geride kalan ailelere savaşkan bir gelenek bırakarak öldü. Didar Şensoy'un cenazesi yığinsal bir gösteriye dönüştü.

Savaşım sürecinde aynı zamanda bir ayrışma da olmaya

başladı. Bu ayrışma kampanyalara verilen adlarda, kullanılan belgilerde yansdı. Bir yandan "özgürlük kendi ellerimizdedir" türü bir kampanya açılır, "omuz ver demir kapı açılın", "tek yol devrim" gibi belgeler duyulurken, öte yandan "genel af" sesleri çıkıyordu.

Af dileyen burjuvazidir

İnsan Hakları Derneği yönetimi bir süredir "genel af" sözünü ağzından düşürmüyor. Devrimci tutuklu suçlu mudur, ya da kimin gözünde suçludur ki biz onlar için af dileyelim? Devrimci tutuklu, burjuva düzene karşı savaştığı için, burjuvazinin gözünde "suçlu"dur, ama işçi sınıfının, halkın onurudur. Af dilemesi gereken birisi varsa o da yıllarca suçsuz insanları hapse atan, işkenceden geçiren burjuvazidir. Onu da zaten affedecek değiliz!

Burjuvaziden af dilemek, "sana karşı savaştığım için özür dilerim, affet bir daha yapmayacağım" demektir. Haksızlığa uğrayanların değil, burjuva düzenin yaralarını sarmak demektir. Nitekim İHD "genel af için imza" dilekçesinin daha ilk cümlesinde bunu açıkça söylüyor. "Toplumumuzda yaşanan olağanüstü dönemin açtığı yaraları sarmak, barışa ve huzura giden yolu açmak için..." diye vurguluyor.

Bu dil devrimcilerin değil,

rejim yamayıncılarının dilidir. Suçsuz yere hapiste yatmanın, insanlık dışı muamele görmenin, işkencelerin hesabı sorulmadan işçi sınıfının ve devrimcilerin yaraları sarılmaz. Zaten "barışa ve huzura giden yol" dan kasıt sınıfsal barıştır, yani rejimin yaralarının sarılmasıdır.

Cumhuriyet yazarı İlhan Selçuk da yazdığı bir yazıda af kampanyasının burjuvaziye hizmet anlamı taşıdığını güzelce açık etmiş. Bakın ne diyor İlhan Selçuk:

"Genel af ile birlikte ölüm cezasının kaldırılması, bütün dünyanın gözünde Türkiye'ye olumlu bir görüntü kazandıracaktır. Böyle bir karar demokrasi yolunda bir adım olacak, 'iç huzur ve barış'a katkıda bulunacaktır. Üstelik böyle bir iş için ne dış krediye, ne Amerikan Doları'na, ne de içerde paraya pula gereksinim var. Ne yeniden borçlanmak, ne de piyasaya hisse senedi ve tahvil sürmek zorundayız." (*Cumhuriyet*, 25 Eylül 1987)

Görüldüğü gibi İlhan Selçuk da bu işin burjuvaziye hem çok yarayacağını, hem de çok ucuza malolacağını görmüştür. Burjuva düzenin sökülmesini onarmaya çalışan eski ve yeni sosyal demokratlar, gerçek bir demokratikleşme için değil "dünyanın gözünde Türkiye'ye olumlu bir görüntü" kazandırmak için, bu-

nunla bağlı olarak da işçi sınıfının hesap sormasını engellemek için çalışıyorlar. "Af" bu anlayışın ürünüdür.

İHD'nin af istediği yetmiyor muş gibi, imza dilekçesinde bir de "adli yanlışları düzeltmek için" af istendiği yazılıdır. Burjuva düzen ve burjuva yasaları orada duruyorken bu yargılamaların hiçbiri "adli yanlış" değildir. Burjuva düzenin kuralları çerçevesinde yürütülmüştür. İşkenceler, ölüm cezaları, baskılar, bunların hiçbiri burjuvaziye, hele de Türkiye burjuvazisine yakışmayan şeyler değildir. Yapılanları "adli yanlış" olarak göstermek burjuvaziye aklama çabasından başka birşey değildir.

Halkın isteği af değil, hesaptır

24 Şubat 1986 tarihli *İşçinin Sesi*'nde şöyle demiştik:

"Genel af" konusu artık aylardır da değil yıllardır tartışılıyor. Bunun temel nedeni, geniş halk yığınlarının, devrimci siyasi tutuklu ve hükümlülerin cezaevinde bulunmasına duyduğu tepkidir. Halk bu tepkiyi belki 'af' sözcüğüyle dile getiriyor ama gerçekte 'suçluların affedilmesi' için değil, haksız yere içeri tıkılması devrimci insanların bir an önce dışarı çıkabilmesi için uğraşılıyor. Bir de haksız yere sicili karalanmışların, dolayısıyla iş bulup çalışma hakkı

TAYAD'LI ANAYA

Bu yanda gecekondun toprağı
hişir hişir
Sonbahardan değil ama bu,
yaz kış hişirdiyor artık
güngörmüş Anadolu

Bu yanda
acıyı şerbet etmiş bir ana
cezaevi önünde haykırıyor:
Toplanın yanibaşıma,
toplanın alanlara!
Yükselsin diye onurlu kavga
dağın çocukları,
dağın Anadolu'ya!

Bu yanda
sesimiz yükseliyor!

Mercan Köklü

'Savaşımı her gün daha da yükseltecek, burjuvazinin yüreğine daha çok korku salacağız. Burjuvaziye affetmeyeceğiz. Herşeyin hesabını devrimle soracağız.'

kısıtlanmışların durumunu değiştirme sorunu vardır. Herkes bu işlere 'af' diye bir ad taktığı için halk da 'af' deyip geçiyor." (*İşçinin Sesi* sayı: 300)

Halkın isteğinin gerçekten de bu doğrultuda olduğunu o zamandan bu yana gelişen eylemler göstermiştir. Devrimci tutukluların aileleri düzene karşı savaşa çıkmış, her eylemde de işkencecilerden hesap soracağını haykırıştır.

İçerdeki devrimcilerin savaşımına destek vermenin en doğru yöntemi, hedefi yalnızca şu ya da bu tekil demokratik hakla sınırlamadan, devrimci belgiler etrafında bütünsel devrimci savaşımı yükseltmektir.

Böyle bir savaşımın burjuvazinin yüreğine salacağı korku, onun kendi deyimiyle bir "af" çıkarmasını getirebilir. Ama bunun anlamı asla devrimcilerin affedilmesi olmayacaktır. Yalnızca zindanları da değil, düzeni başına yıkacağımız korkusuyla burjuvazinin devrimcilerden af dilemesi olacaktır. İşçi ve devrimci hareketin yükselttiği devrimci savaşım bir yan ürün kazanacaktır.

İşçinin onuru, solculuk adına burjuvaziden af dileme onursuzluğunu gösterenleri de yenecektir. Devrimci ailelerin yürüttüğü militan devrimci savaşımına şan olsun!

Partimiz her alanda taarruzu yükseltiyor. Taarruzlarla dolu bir yıldan geçerek

HAYDİ 12. ÖZVERİ TAARRUZUNA!

Türkiye ortamındaki devrimcileşme, partimizin III.Konferansla girdiği gelişme, bu yıl taarruzun havasında da, verisel sonuçlarında da belirgin bir biçimde yansımıştır. Bu taarruz, daha örgütlü, daha yaygın, devrimci coşkusu ve işçi damgası daha ağır basan bir taarruz olmuştur.

Türkiye ortamındaki devrimcileşme, partimizin III.Konferansla girdiği gelişme, bu yıl taarruzun havasında da, verisel sonuçlarında da belirgin bir biçimde yansımıştır. Bu taarruz, daha örgütlü, daha yaygın, devrimci coşkusu ve işçi damgası daha ağır basan bir taarruz olmuştur.

11. Özveri Taarruzu'nun üstün başarıyla, çok güzel bir geceyle son bulduğunu geçen sayımızda yazmıştık. Onur listelerini de aktarmıştık. Burada bu yılki taarruzun verilerini değerlendireceğiz. Ama önce, Türkiye örgütlerinin, verilerin kapsamadığı başarılarına kısaca değinelim. Türkiye'de yoldaşlarımız, bir işte topluca çalışma, fazla mesai yapma, ek iş bulma, gezi, sergi, bağış toplama vb. yollardan, bu yıl önemli hedeflere ulaştılar. Taarruza çok sayıda sempatzanı kattılar.

Taarruz, her zaman Türkiye'de de yapıldı. Ama geçen yıl, Türkiye'de taarruzun nitel olarak farklı bir yer tuttuğunu söylemiştik. Gerçekten de örgütlü bir taarruz olmuştur. Bu yıl, her açıdan, geçen yıldakinden de ileridir. Geçen yıl Türkiye'de taarruz, örgütlülüğüyle ayakları üzerine dikildiyse, bu yıl yürüyüşe geçti.

Bilindiği gibi Türkiye verilerini taarruzun genel verileri içine katmıyoruz. Türkiye örgütümüzün taarruzdaki başarısının verileri, eylemlerinin, yaygınlaşan fabrika ve semt ilişkilerinin, vb. genel manzarası içinde görülmektedir.

Şimdi taarruzun genel verilerinin dökümüne geçelim.

Tablo I'de, hedeflenen ve gerçekleşen miktarları endeksleyerek, geçmiş yıllarla karşılaştırmalı olarak verdik. Buna göre:

Bu yıl taarruzun hedefi, geçen yılın hedefine göre yüzde 3 daha yüksektir. Gerçekleşen miktar ise geçen yıl gerçekleşen miktara göre yaklaşık yüzde 6,5 daha yüksektir. Geçen iki yıl hedef binde 1 gibi çok düşük oranlarda

aşılırken, bu yıl hedef yüzde 3,4 oranında aşılmıştır.

Tablo I'deki (2) ve (3) nolu sütunları aynı zamanda grafik olarak da veriyoruz. Bu grafik, yıllar içinde taarruzun hedeflerinin ve gerçekleştirdiği miktarların, hem birbiriyle, hem öteki yıllarla karşılaştırmalı eğilimlerini veriyor. Grafikte, iki eğri arasındaki fark, hedefin aşılmış, hedefle gerçekleşen miktar arasındaki karşılaştırmayı gösteriyor.

Grafikteki eğilimler ilginçtir. Ülke ortamını ve onunla da bağlı olarak partinin durumunu, kaba hatlarıyla ve belli ölçülerde bunlarda görebiliyoruz.

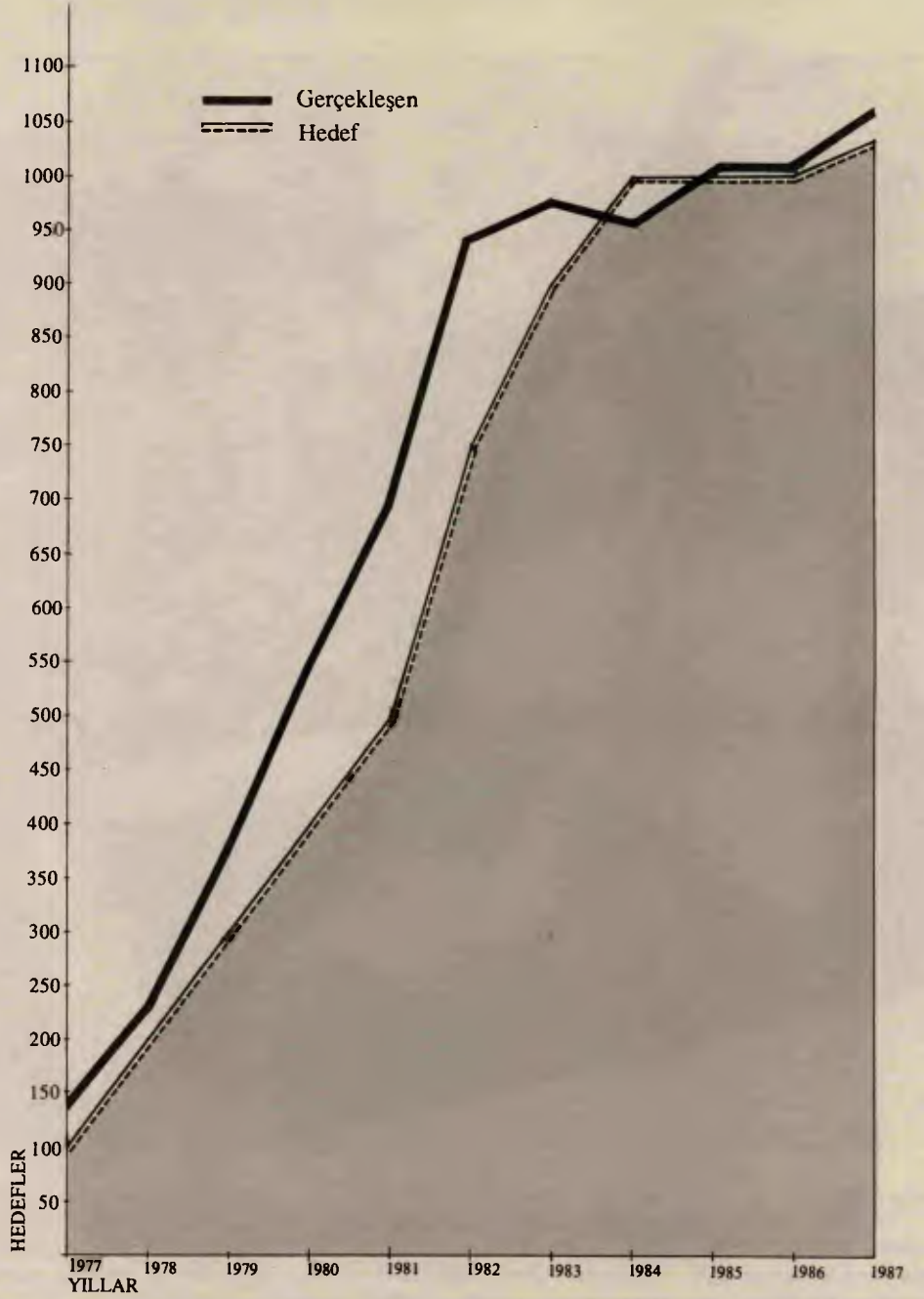
Hedef ve gerçekleşen miktar eğrilerine teker teker baktığımız zaman, kabaca 1982-1983'le 1986 arasında belli bir duraklamanın, hatta 1984'te bir sorunun yaşandığını görüyoruz. Bu yıllar birlikte ise her iki eğri de yukarı doğru dönmüştür.

Eğrilere birbiriyle karşılaştırmalı olarak bakarsak, yine benzer bir sonuca ulaşıyoruz. 1983'te, hedefi aşma oranı önceki yıllara göre biraz düşmüş. 1984'te, ilk kez genel hedefin altına düşülmüş. 1985 ve 1986'da, az da olsa hedef aşılmış. 1987'de, hedefi aşma oranında belirgin bir yükselme var. Belli ki, bu yıllar birlikte hedefi aşma oranları artık göreceli olarak yükselecek.

Türkiye'yi kapsamayan bu verilerin yansıttığı şu ki, faşizmin de, faşizmin çözülüşünün, Türkiye'deki hareketlenmenin de etkileri yurtdışına gecikmeli olarak yansımıştır. Bu nedenle, "sorunlu dönem", diyelim 1980-1984 değil de, 1982-1986 gibi görünüyor.

Burada asıl önemli olan, bu gecikmeye rağmen, bu yıl eğrilerin yukarı doğru dönmüş olmasıdır. Yani Türkiye'deki hareketlilik artık yurtdışında bile somut etkilerini gösteriyor. Gerek grevlerle dayanışma, gerek gelecek taarruz açısından bunu hiç unutmamalı ve yurtdışındaki işçilere de sürekli vurgulamalıyız. Türkiye'de bur-

1977-1987 ÖZVERİ TAARRUZLARI GENEL DÖKÜM GRAFIĞI

TABLO II
Özveri taarruzlarına örgütlerin katkı oranları (yüzde olarak)

Örgütler	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
İngiltere	100	100	100	95.0	69.2	57.0	58.0	79.5	83.2	90.0	96.8
Almanya	—	—	—	0.9	29.8	36.4	26.3	8.7	5.8	2.8	0.3
Fransa	—	—	—	—	0.5	3.1	4.0	4.3	5.3	5.2	2.9
Norveç	—	—	—	—	—	2.8	3.1	2.3	—	—	—
İsviçre	—	—	—	—	—	0.4	1.1	1.2	—	—	—
Hollanda	—	—	—	—	—	—	4.9	3.9	5.7	—	—
Avustralya	—	—	—	—	—	—	—	1.1	—	—	—
İsveç	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.0	—

TABLO I
Özveri taarruzları — genel döküm

(1) Yıl	(2) Hedef 1977=100	(3) Gerçekleşenler (2)'de verilen hedeflere göre	(4) Her yılki hedefi aşma % %	(5) Gerçekleşenler 1977 gerçekleşen =100
1977	100	136.6	36.8	100
1978	200	225.0	12.5	164
1979	300	374.0	25.0	273
1980	400	544.0	37.0	405
1981	500	695.0	39.0	517
1982	750	941.0	25.5	688
1983	900	975.0	8.3	713
1984	1000	953.0	-4.7	697
1985	1000	1001.0	0.1	732
1986	1000	1001.0	0.1	732
1987	1030	1064.7	3.4	778

juvazi para değerini düşürdükçe, devrimci kavgaya için yurtdışından toplanacak parasal desteğin ağırlığı da artıyor.

Taarruz verilerine, bir de, örgütlerin katkıları açısından bakalım. Tablo II bunu yansıtıyor. Tablodan da görüldüğü gibi, bu yıl toplam hedefin yüzde 96.8'ini İngiltere, yaklaşık yüzde 3'ünü de Fransa örgütlerimiz gerçekleştirmiştir.

Fransa örgütünün payının geçen yıla göre azalması, başarısızlıktan değil, kadro aktarımından dandır. Tam tersine, Fransa bu yıl çok başarılı bir taarruz geçirmiştir, hedefini yüzde 4 aştırmıştır.

İngiltere örgütü ise, hem bir süredir yükselen bir başarı eğrisi çizmiş, hem de özellikle bu taarruzda gerçekten üstün başarı göstermiştir. Genel dökümde sorunlu yıl olan 1984, İngiltere'nin atığa kalktığı yıldır. Atığını da sürdürüyor.

Bu örgütümüz bu yıl hedefini yüzde 3 aştırmıştır. Gerçekleştirdiği miktar, geçen yıl gerçekleştirdiğine göre yüzde 11 daha yüksektir. Katılımında ise geçen yıla oranla yüzde 30 artış vardır. Bütün bunların sonucunda da, genel toplama katkısı yüzde 96.8'e ulaşmıştır.

Geçen yılki taarruz değerlendirmesinde, "bu yıl adeta bir

yoğunlaşma yılıdır, öyle görünüyor ki gelecek yıl yaygınlaşma ortaya çıkacak" demiştik. Gerçekten de öyle oldu. Üstelik bu, III. Konferansımızın çizdiği doğrultuda, işçi arasında yaygınlaşmadır.

Partimiz, taarruzun sayısal verileriyle dile getirilemeyecek, ama koca damgasını taarruzun da her adımında net olarak görebildiğimiz, güzel bir süreç yaşıyor. İşçileşmeyen aydınlar eleniyorlar, bilginin, doğrunun, haklının aydınlığını arayan işçiler partiye geliyorlar. Aydınlanmış işçiler ve işçileşmiş aydınlar, tek sözle komünistler, her alanda taarruzu yükseltiyorlar.

Bir özveri sınavını daha geçtik. Haydi sınıf savaşımının harlı kavgasına!

Başarımız işçi sınıfının başarısıdır

On hafta süren özveri taarruzumuzun 11. yılını da her yıl olduğu gibi başarıyla tamamladık. Taarruz boyunca işçilerden bağış topladık. Kurduğumuz makinacılar kolektifi büyük katkı yaptı. Cıvıl cıvıl pazar toplantılarında başarıyla katkı topladık.

Değerli yoldaşlar, On hafta süren özveri taarruzumuzun 11. yılını da her yıl olduğu gibi başarıyla tamamladık.

11.Özveri Taarruzu'nda, oluşturduğumuz makinacılar kolektifinin büyük katkısı oldu. Kolektifte yer alan yoldaşların, sempatanların ve makinacılar kolektifindeki işçilerin başarısını kutluyor, sınıf savaşımına bundan böyle hep aktif destek olacaklarına inanıyoruz. TKP inancıyla yürüyoruz. "Zafer işçi sınıfının olacaktır" diyoruz.

Taarruz boyunca çeşitli yollardan bağış topladık. TKP amblemiyle hazırlanan kibritleri bağış karşılığı işçilere dağıtarak işçilerden bağış topladık. Sigara içmeyen işçiler de hatıra olarak saklayacaklarını söyleyerek kibritlerimizden aldılar. İşçilerin yoğun olduğu konfeksiyon, lokanta ve benzeri yerlerden bağış topladık. Ayrıca işçiler, bağış yaptıkları elbiseleri her pazar taarruz toplantılarında açık artırmayla satarak taarruza katkı yaptılar.

11.Özveri Taarruzu kapanış gecemiz TKP'ye yakışır kızılıktaydı. Gecede amatör sanatçı yoldaşlar, sempatanlar birbirinden güzel devrimci şarkılar söyleyerek gecemize renk katıldılar.

Gecede açık artırmayla bazı eşyalar sattık. Hele TKP'mizin rozetleri satışa çıkarıldığında oraya gelen sempatan, misafir ve dostlar arasında rozetleri almak için adeta bir yarışır başladı. Açık artırmaya katılmayanlar da katılanlara destek yaparak özveri taarruzuna katkıda bulundular. Gece fıkra yarışmasıyla devam etti. Coşkulu, neşeli, yığınsal geçen gecemizi hep birlikte devrim marşını söyleyerek bitirdik.

11.Özveri Taarruzu işçi sınıfımıza kutlu olsun. Başarımız işçi sınıfımızın başarısıdır.

En büyük işçi sınıfı, başka büyük yok.

Yaşasın TKP'miz. Yaşasın proletarya enternasyonalizmi.

Lokomotif, Paris

Başarının yolu özverili, inançlı çalışmadan geçer

Taarruza katılanları partiye kazanacağız

Bu yıl taarruzumuz 6.Kongre'nin almış olduğu anlamlı kararlarla başladı. "Gerçek TKP buradadır" belgisiyle, coşku içinde başlayan taarruzda, Fransa'da partiye verdiğimiz söze adım adım yaklaştık ve bu sözü de sonunda aştık. Tüm yoldaşlar, üye ve sempatanlar hedeflerine ulaştılar. 28 Kasım 1987 tarihinde yaptığımız en son toplantı aynı zamanda bölgemizde 11.Özveri Taarruzu'nun kapanış toplantısı oldu.

Partimizin Fransa örgütü bu

sınavdan başarıyla geçti. Hem taarruz hedefimize vardık, hem de bu süre içinde sempatan çevremizi daha da genişlettik. Şimdi önümüzdeki hedef, 11.Özveri Taarruzu'nun bize kazandırdığı ilişkileri derinleştirmek ve partimize yeni, özverili militanlar kazanmaktır.

Savaşımın başarısının yolu özverili, inançlı çalışmadan geçer. Haydi 1988'e! Haydi sınıf savaşımının harlı kavgasına!

Z.Çakır, Fransa

Taarruz eğitiyor!

Güzel bir örnek

Değerli yoldaşlar, Geçenlerde yaptığımız bir aile ziyaretinde, eskiden beri derneğimize gelip giden bir bayan işçi arkadaşın evine gittik. Arkadaşın eşi ileri görüşlü bir insandı. Ailecek, gazetemizin her sayısını okuyorlar.

Bu bayan arkadaşın gelişmesini, güzel bir örnek olduğu için, anlatmak istiyorum.

Arkadaş, gazetemizin 1985 yılından bu yana yayınlanan sayılarını okumaya başladığında, gazetede geçen, kendisinin bilmediği kelimeleri not alıp, bizim yoldaşlara bunların anlamını sorarak kendini geliştirdi, görüşlerimizi anlamaya başladı. Şimdi, söylediği her sözün başında, "ben şimdiye kadar neden bunları okumadım da geri kaldım" diyor.

Bu işçi arkadaş, şimdi özveri taarruzu çalışmalarımıza katılıyor. Kendine taarruz hedefi koydu. Atölyede çalıştı. Elde ettiği gelirle taahhüdünü yerine getirdi. Taarruz sırasında, çalışırken çok coşkulu, istekli ve bilinçliydi. Sonuçtan da çok mutluydu.

Yoldaşlar,

Bu işçi arkadaş gibi yığınla insanı yanımıza katacağız. Taarruzlarımız daha da yığınsal olacak.

Yaşasın işçi sınıfı.

Zehra Yener, Paris

İşsiz bırakılan milyonlarca işçinin haklarına sahip çıkalım! İşli işsiz işçi dayanışmasını yükseltelim!

İşsizlik sigortası hakkımız s'ke söke alırız

Türkiye gibi işsizliğin akıl almaz boyutlara vardığı bir ülkede işsizlik sigortası, işçi sınıfı için canalıcı önem taşıyan bir istemdir. Türkiye'de çalışan nüfusun %20'sinden fazlası işsiz, dolayısıyla en kötü koşullarda yaşamaktadır. Bunun sorumlusu kapitalizmdir.

Bir kısım işçiyi aşırı çalıştırıp daha fazla artı-değere el koymak, öte yandan, her an ucuz işgücü sağlamak, aynı zamanda çalışan kesime işsizlik tehdidi olarak kullanmak üzere endüstri yedek ordusu bulundurmamak kapitalizmin bir yasasıdır.

Dışarıda çığ gibi büyümüş bir işsizler ordusu varken çalışan kesim her an işten çıkarılma tehdidiyle karşı karşıyadır. Endüstri yedek ordusunun genişlemesi ücretleri aşağı çekici en büyük etkidir. İşsizlik tehdidi ve ücretlerin aşağı çekilmesi çalışana aşırı çalışmaya zorladığı için endüstri yedek ordusunun daha da genişlemesini getirir.

İşli ve işsiz işçinin sorunları bir ve aynı kaynaktır. Bu nedenle işli işçilerle işsiz işçiler arasında sıkı bir işbirliği ve dayanışma zorunludur.

İşsizlik sigortası işli ve işsiz tüm işçiler için son derece gereklidir. Kapitalizmde işli olmanın da hiçbir garantisi yoktur. Bugün işli olan yarın işsiz kalabilir. İşsizlik sigortası işli işsiz tüm işçi sınıfının gündemindeki en önemli konulardan biridir.

Bu nedenle kasım ayında toplanan TKP Merkez Komitesi Plenumu "işli işsiz işçi dayanışmasını yükseltelim" başlıklı bir

Kapitalizm için işsiz işçiler, çeşitli açılardan işli işçilere karşı kullanılacak silahtır. Biz, birlik olup bu işleyişi bozalım, birleşik gücümüzü kapitalizme karşı kullanalım.

çağrı yayınladı. Gazetemizin 343. sayısında yayınladığımız çağrıda şöyle deniyor:

"İşsiz işçilerin hiçbir ayard ödemedi sendikalara üye olmasını sağlamalıyız.

"İşli ve işsiz işçiler hep birlikte işsizlik sigortası için mücadele etme-

liyiz ve şunları istemeliyiz:

"1. İş bulup belli bir süre çalışmış olma koşulu aranmadan, işsiz olarak kayıtlı herkese, aileleri de hesaba katılarak işsizlik tazminatı ödenmelidir.

"2. İşsizlik tazminatı, olması gereken asgari ücretin tümü kadar olmalıdır.

"3. Sigorta primlerinin tümü devlet ve işverenlerce ödenmelidir.

"4. İşsizlik sigortasını kapsayacak olan SSK'nın tüm yönetimi sigortalıların kendilerine devredilmelidir. Böylece SSK'nın alacaklarının toplanması ve sigortasız işçi kalmaması da garantilenmelidir.

"Kapitalizm, işli ve işsiz işçiyi

birbirine karşı kullanıyor. Biz birlik olup bu işleyişi bozalım, birleşik gücümüzü kapitalizme karşı kullanalım!" (İşçinin Sesi, sayı:342)

Bu istemler işçi sınıfının en doğal hakkıdır. Burjuvazi işçilerin pek çok hakkını kâr olarak cebine attığı gibi bazen de bu hakların bir kısmını "yardım" diye sunmaktadır. Yakacak yardımı, çocuk yardımı, giyecek yardımı vb. gibi ücretin içinde zaten varolması gereken kalemlerin bir kısmını "yardım" diye vermektedir. Bunlar kimin parasından kime "yardım" ediyorlar? İşçi sınıfının burjuvazinin "yardım"ına ihtiyacı yoktur. Hakkını tam olarak versin yeter.

Burjuvazi tüm sosyal sigortalara işsizlik sigortasına da kâr güdüsüyle yaklaşır. Türkiye gibi işsizliğin çok yüksek olduğu bir ülkede bu kurumların fon biriktirip kâr sağlaması düşünülemez. Bu nedenle burjuvazi işsizlik sigortasının sözünden bile yan çizmektedir. Yan çizmezse de sınırlı bir uygulama getirmeyi düşünmektedir. Yalnızca belli süre çalışanların ve belli bir miktar pirim ödeyenlerin yararlanabileceği bir işsizlik sigortası, Türkiye'de işsizlik sigortası sayılamaz. Belli bir süre sigortalı olarak çalışılacak iş nereden bulunacak?

İşçi sınıfımızın istediği gibi bir işsizlik sigortası uygulanamaz diyorsa, versinler SSK'yı sigortalıların yönetimine de biz onlara nasıl uygulanacağını gösterebiliriz.

Nezihe Dalyan

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Fabrikalardan makine sesinden

önce *İşçinin Sesi* gelecek!

Yıl: 13, Sayı: 344, 23 Aralık 1987

Tek büyük işçi sınıfı!

Tek silah illegal parti!

Tek yol devrim!

YAĞCI'LARIN DÖNÜŞÜ: SİYASAL VERİLER

I

Yıldız Çalışma Gurubu

Bazı veriler tek tek bilirse de, biraraya getirilip derlendiği zaman, çok daha anlamlı bir vurgu kazanabiliyor. Bu anlayışla, Yağcı'ların dönüşü konusunda, ağırlığıyla basında çıkmış haber, yorum, demeç ve röportajlardan bir derleme yaptık. Bunun ilk bölümünü bu sayımızda yayınlıyoruz.

ULUSLARARASI ÇERÇEVE

Genel çerçeve:

Sovyetler Birliği'nde, SBKP yönetimi, bir süredir sözünü ettiği reformların projesini tamamladı, bu yıl uygulanma aşamasına geçti. Bu reformlar arasında, özel aile işletmeciliğine izin ve destek, menejerlere yetki, işçilerin ücret düzeyleri arasındaki farkın artırılması, hisse senedi borsası açılması var.

Sovyetler Birliği, dış siyasette de bu

yıl bir dönemeç geçirdi. Yıllardır silahsızlanma görüşmelerinde ısrarla savunduğu bazı konuları, ilkbahar aylarından başlayarak, ard arda ve hızla bıraktı, emperyalizmle "uluslararası anlaşma" yaptı. (Bu sayımızdaki dış haberler sayfalarına bakınız.)

Bu çerçevede, dünyanın bazı sıcak noktalarında da, ilkbahar aylarından bu yana yoğun bir "ulusal anlaşma" furyası yürüyor.

Orta Amerika'da Nikaragua devrimi Kontra'larla, çeşitli sol hareketler burjuva yönetimlerle "ulusal anlaşma"ya zorlanıyor. Afganistan'da, "u-

lusal anlaşma" adı altında, "ulusal"dan da geri, devrimin devirdiği kralla "anlaşma" sağlanmaya çalışılıyor. Kamboçya'da benzer girişimler var. Güney Afrika'nın ortamı açık adını kullanmaya elvermediği için, "ulusal anlaşma" orada şimdilik, "devrim" adına "görüşmeler" yapmaya aşırı bir merak biçiminde yansıyor.

Ne "raslantı"dır ki, yine bu yılın bir bahar ayında, Türkiye basınında, "TKP'den ulusal anlaşma önerisi" başlığı altında, Yağcı'nın bir röportajı yayınlanıyor. Burada Yağcı şöyle diyor:

"Türkiye'nin en önemli sorunu demokrasidir. Bunun sağlanması için sağ, sol güçler diye ayırım yapmıyoruz. Tüm güçler arasında diyalog sağlanmalıdır. Diyalogsuzluk ve karşılıklı birbirini anlamama, *ülke düşmanlarına* (işçi sınıfını, komünistleri, Kürt halkını mı kastediyor acaba? -İ.S.) kışkırtma şansı verir. İlla ki TKP'nin de bu masaya oturması da şart değil, demokrasi bugünden nasıl korunur diye oturup anlaşma sağlanmalıdır." (Milliyet, 16 Mayıs 1987)(abç)

Böylece Türkiye'de de "ulusal anlaşma"nın yolları döşenmeye baş-

lıyor. Ancak somut biçimi sonbaharda beliriyor.

Özel çerçeve:

Yağcı'ların döneceklerine ilişkin ilk haberler, 27 Ekim'de çıktı. Öyle görünüyor ki, dönüş kararı bu tarihten kısa süre önce alındı. Çünkü:

1. *Atılım*'ın 1 Ekim tarihli sayısında yayınlanan Sol Birlik bildirisinde, hâlâ "faşist rejim"den, "dikta-törlük"ten söz ediliyor. Kısa süre içinde döneceklerini bilselerdi, bu konuda "önlem" alırlardı.

2. *Türkiye Postası*'nın 9 Ekim tarihli sayısında Behice Boran şöyle diyor:

"İki illegal partinin birleşmesiyle ortaya çıkan parti de illegal olacaktır, gizli olacaktır..."

"Ama gizlilik bizim amacımız değildir. Hiçbir zaman komünist partisinde-kilerin amacı gizli kalmak değildir. Gizlilik onlara zorla dayatılmıştır. TKP de öyle olmuştur, Birleşik Komünist Partisi de başlangıçta öyle olacaktır."

TBKP'nin legal kurulacağı, Ekim başında henüz bilinmiyor.

3. Yağcı, 19 Ekim tarihli *Akis*'te yayınlanan röportajında şöyle diyor:

"Komünist partisi üzerindeki yasaklar kalkmalıdır. Bütün bunlar artık ertelenemez. Konular artık masanın üzerindedir, gündemdedir ve çözüm bekliyor. Özal bu sorunlara, demagojik şekilde, bazı çözümler öneriyor. İşin özüne inmiyor. Genel af için imza

toplayan gençler tutuklanıyor. Özal belki de, diyecek ki yarın: 'Yurtdışındaki politik göçmenler dönsün.' Bunu Adnan Kahveci söyledi. Bir bakıma bu bir pişmanlık davetidir. Temel mesele şu: Komünistler bir suç işlemediler. TKP'nin davaları da, diğerleri de bunu gösteriyor."

Burada dönüş, bazı yasa değişiklikleriyle bağlı olarak konuyor ve bunlarsız dönüş çağrılarına karşı çıkılıyor. Oysa bundan çok kısa bir süre sonra, "demagojik çözüm" ve "pişmanlık daveti" kabul ediliyor.

Açıktır ki Ekim ayı içinde, genel çerçeveye ek olarak, yeni birşeyler daha olmuştur. Neler olmuştur?

- Yıllardır Türkiye'nin Moskova Büyükelçiliği'nde kalan Süleymanoğlu Türkiye'ye iade edilmiştir.

- ABD Dışişleri Bakanı Shultz Moskova'ya gitmiştir.

- Behice Boran için meclis önünde resmi tören yapılmıştır. SBKP'nin gönderdiği çelenk bu törene sokulmamıştır. Ama İstanbul'daki cenazede SBKP çelengi vardı.

- Behice Boran'ın cenazesini Türkiye'ye, biri FİDEF başkanı, iki kişi getirmiş ve bu kişiler, sorunsuz olarak yeniden yurtdışına çıkmışlardır.

- Gazetelerde "Sovyetlerle flört havası" vb. başlıklı yazılar çıkmıştır. (*Hürriyet*, 27 Ekim, *Milliyet*, 29 Ekim)

Bunlarla bağlı olarak, Kasım başında da şunlar olmuştur:

- Özal ANAP adına SBKP'ye Ekim Devrimi kutlaması(!) gönderdi.

- Özal Ekim Devrimi'nin yıldönümünde Sovyet Büyükelçiliği'nde yapılan kutlamaya(!) bizzat katıldı.

- Sovyet Dışişleri Bakan Yardımcısı'yla, T.C.'nin Moskova Büyükelçisi arasında, Moskova'da bir görüşme oldu.

- TRT, "Amerika, Amerika" adlı anti-Sovyet bir filmi göstermekten vazgeçti.

- "TKP'nin(?) Sesi" Radyosu kapatıldı.

Açıktır ki, Yağcı'ların dönüşüyle, Sovyet-ABD-Türkiye ilişkileri arasında bir bağ vardır.

"Sovyetlerle flört" başlığıyla 14 Kasım tarihli *Hürriyet*'teki şu yazı, bu özel çerçevenin bazı yanlarını oldukça açık yansıtır:

"Özal'ın Ankara'daki 'Ekim Devrimi' törenlerine katılması, Gorbacov'a mesaj göndermesi, TRT'nin Sovyet aleyhtarı unsurlar içeren 'Amerika Amerika' filmi yayınından çekmesi ve Türkiye'nin yeni nükleer yükümlülük altına girmek istemediğinin açıklanması, dikkati çeken gelişmeler oldu.

"Sovyetler yönünden ilk önemli adım, Mustafa Süleymanoğlu'nun serbest bırakılması olarak gösteriliyor. Bunu, Dışişleri Bakanı 1. Yardımcısı Varontsov'un, Büyükelçimiz Cankardeş ile görüşmesinde Kıbrıs sorunundan hiç söz etmemesi ve TKP Genel Sekreteri Kutlu ile TIP Genel Sekreteri Sargın'ın dönüş kararlarına ılımlı yaklaşılması izledi.

"(...)

"Geçen hafta iki başkenti uğraştıran bir konu ise Türkiye'ye döneceklerini açıklayan Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu ile Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın Moskova'da bir basın toplantısı düzenlemeleriydi. Bu basın toplantısı, Türk yetkililer tarafından 'soğuk' karşılanmakla birlikte, 'resmi bir tepki' gösterilmedi. Buna karşılık, Sovyetler Birliği de bu basın toplantısına, büyük bir görünüm vermemeye özen gösterdi. Moskova'daki basın merkezinde düzenlenen toplantı, önemli basın toplantılarının yapıldığı salonda değil, gazetecilerin çalışmasına ayrılan küçük bir salonda yapıldı. Ayrıca, kutlamalar sırasında hiçbir önemli Sovyet yetkilisinin, Kutlu ve Sargın'la görüşmemesi de bu niyetin ifadesi olarak değerlendirildi."

Çerçeve sonucu:

Yürükoğlu yoldaşımız, 18 Kasım tarihli *Hürriyet*'te çarpıtılmış olarak yayınlanan röportajda şöyle demişti:

"Ortada bir pazarlık olduğu, su götürmez bir gerçektir. Üstelik, bu pazarlıkta taraf, 'resimler' değil, asıl olarak, Sovyetler Birliği yönetimidir.

"Bir süre önce *Radio Free Europe* (*Hür Avrupa Radyosu*) adlı anti-komünist radyo istasyonunun Sovyetler'de daha iyi dinlenebilmesi için Türkiye'ye özel anten dikilmesi sözkonusu edilmişti. Sanırım, Amerikalı astronomot (James Irwin) Ağrı Dağı'nda Nuh'un gemisine merak sarması da bununla bağlantılıydı. Geçenlerde bu astronomot, Ağrı Dağı yakınlarından geri döndü. Öyle anlaşılıyor ki, büyük olasılıkla, anten işinden de vazgeçildi. Bu vazgeçme, neyin karşılığıydı?

"Gazeteler, sosyalist bir ülkeden yayın yapan radyo istasyonunun (*Bizim Radyo*) kapatılacağını duyurdular. Bu, Sovyetler'in Türkiye'deki demokratikleşmeye verdiği destekmiş. Sovyet yönetiminin bunu destek olarak

nitelemesi, demokrasiden 'burjuvaziyle uzlaşma'yı anlamasındandır. Uzlaşmayı bozacak birşeyi kaldırmak, bu mantıkla, demokrasiye destek sayılıyor.

"Türkiye Sovyetler Birliği ilişkilerinde daha başka 'adımlar' da atılmıştır. Sovyetler'den ihaleler koparılmış, doğal gaz alınmıştır. Bu gibi anlaşmalar için, Sovyetler Birliği'nin devrimlerden vazgeçmesi hiç de gerekmezdi, ama onların bakışı o kadar bulanmıştır ki, artık bütün görüşmeleri, anlaşmaları bu çerçevede yürüyor. Resmilerin 'dönüş' tantanası da aynı çerçevede bir pazarlıktır..."

PAZARLIK OLDUĞU AYYUKA ÇIKTI

Yağcı'ların dönüşünün bir pazarlık sonucu olduğu ayyuka çıkmıştır. Bu konuda burjuva muhalefetin ve basının, bazı sol örgüt ve kişilerin, devlet ve hükümet çevrelerinin yazıp söylediklerinden bir derlemeyi yalnızca tarihe göre tasnifli olarak ve Yağcı'nın da bir demecini içine katarak aşağıda veriyoruz:

"Özal, Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Komünist Partisi yöneticilerinin problemleri yoksa gelmelerinde bir mahsur bulunmadığını bildirerek, 'ancak, mevcut yasalara göre Türkiye'de komünist parti kurulması mümkün değildir' dedi." (*Günaydın*, 29 Ekim 1987)

"Turgut Bey'in oy hesabıyla solla yürüttüğü flört, Türkiye Komünist Partisi'nin örgütlenme özgürlüğü talep etmesiyle ciddiye binince işler karıştı. Turgut Bey, Genel Kurmay Başkanı'nı Milli Savunma Bakanlığı'na bağlama propagandasını tepkiler üzerine hemen yalanladığı gibi, dün de TKP'ye özgürlük verilemeyeceğini söyleyiverdi:

"(...)

"Turgut Bey'e göre Türkiye'ye gelmek isteyen gelirdi, haklarında önemli dava yoksa, ufak tefek pürüzler de belki halledilirdi, ama daha ilerisi mümkün değildi." (T. Erel, *Milliyet*, 29 Ekim 1987)

"Vatandaşlıktan çıkarılmış olmasına rağmen, TIP Başkanı Behice Boran'ın cenazesinin Türkiye'ye getirilmesine ve resmi tören yapılmasına izin verilmesinden sonra TKP ve TIP yöneticilerinin birleşik komünist partisi kurmak amacıyla Türkiye'ye gelmeleri konusunda da yumuşak bir politika takip ediliyor." (*Tercüman*, 30 Ekim 1987)

Türkiye, Avrupa Topluluğu'na girmek üzere. Bizler de seçimle gelip, seçimle gitmek ilkesini benimsediğimizde göre artık bir sorun kalmaz diye düşünüp, Özal hükümetiyle bir uzlaşma yolu arıyorlar.

"Bu açık uzlaşma girişimi ne sonuç verecek? Bunu hep birlikte izleyip, göreceğiz." (U.Mumcu, *Cumhuriyet*, 31 Ekim 1987)

"TKP'nin ileride resmen tanılabileceğini de sözlerine ekleyen Özal şöyle dedi: 'Son yıllarda edindiğimiz tecrübeler, Komünist partisinin oy oranının yüzde 3'ü geçmediğini göstermiştir. Legalleşme düşünülebilir. Ancak, ne zaman onu bilmem... 141., 142. ve 163. maddeleri seçimlerden sonra düşünebiliriz.'" (T.Özal, *Günaydın*, 2 Kasım 1987)

"Özal'ın Yunan Etnos gazetesine TKP'nin 'ileride' resmen de tanılabileceğini söylemesi kuşkuyla güçlendirdi:

"TKP ile Özal arasında ciddi bir

pazarlık var mı?’ diye soruluyor.

“Belçika’da yaşayan sosyalist meslektaşımız Doğan Özgüden de bu ihtimale yer veriyor. Özgüden Turhan Aytul’a demecinin sonunda şöyle diyor:

“‘Mevcut yasaların kaldırılması ve bu yasalardan hapis yatanların serbest bırakılması asgari koşuldur. Yoksa özel anlaşmalarla TBKP’ye ayrıcalıklı bir legalite sağlanması olsa olsa Özal iktidarının siyasi manevrası olabilir.’

“Özgüden’in kullandığı özel anlaşma deyimi, özel görüşmeler ve uzlaşma çabaları demektir. Anlaşıldığına göre Anavatan’ın ‘sol oyları toparlama görevlisi Adnan Kahveci’ tarafından bazı görüşme ve pazarlıklar yürütülmüştür.

“Bu görüşmelerde bir ölçüde sonuç alındığı da anlaşılıyor. En azından ‘isim meselesi’nde Anavatan bir ilerleme sağlamış görünüyor. TBKP saflarında, Türkiye’de kurulacak partinin isminin mutlaka ‘komünist’ olması konusunda kararlılık yarı yarıya zayıflamıştır.

“TKP Genel sekreteri Haydar Kutlu, eski görüşünü kararlı üslupla tekrarlarken TIP Genel sekreteri Nihat Sargin ilk yumuşama belirtisini açığa vurmuştur. Sargin, Koray Düzgören’e demecinde diyor ki:

“‘TBKP’nin legal olarak faaliyette bulunmasını başlatmak için hazırlık çalışmaları sürdürülecektir. Önemli olan isimde ısrar etmek değildir...’ ” (T.Erel, *Milliyet*, 2 Kasım 1987)

“*Türkiye Postası* -Hükümetle bir anlaşmanın olup olmadığı da soruluyor?

“*N.Yağcı* - Bu sorular hükümetin başlangıçtaki tutumundan kaynaklandı. Önce, hükümet çevreleri gelecek ilgili vaatkar konuşular. Bizim kararımız bu ortama denk düşti. Ancak özellikle başbakan Özal’ın son konuşmaları, bir yetkili sıfatı ile konuşanların sözleriyle farklı bir tutum ortaya çıktı. Böylece görüldü ki, hükümetle bir anlaşma sözkonusu olmamıştır.

“Şunu söylemeliyim, hükümetle herhangi bir temastan kaçınmamız için hiçbir neden yoktur. Bizim attığımız adım politik bir adımdır. Bu nedenle ilgili taraflarla ilişkiden kaçınmak çocukça bir tutum olurdu.” (*Türkiye Postası*, 6 Kasım 1987)

“...Almanya Türkiyeli İşçiler Federasyonu ATIF Başkanı Cafer Karaca, TBKP’lilerin dönüşünü ‘oyun’ şeklinde nitelendirerek, ‘birleşmenin’ önemli olmadığını ...ileri sürdü.

“...‘Devrimci İşçi’ adlı örgüt sözcüsü İbrahim Sevimli, TBKP’lilerin girişimini ‘oyun’ olarak değerlendirdi... TBKP’nin ‘taviz verdiğini’ de söyleyerek, ‘oyundur, gölgeli bir dönüşür’ dedi.

“...‘Avrupa’da Dev-Genç’ adlı örgüt de, TBKP’nin legalize olma çabalarının Özal hükümeti ile karşılıklı göz kırpmanın ürünü olduğunu ileri sürdü.” (*Milliyet*, 14 Kasım 1987)

“*Milliyet* - Peki, madem hükümet, seçim öncesi gelmelerini istemiyordu, neden dönüş belgesini iki hafta daha geciktirmedi?

“*Koray Düzgören* - Onu ben de çözemedim. Dönüş belgesini bir hafta geciktirdiler. İki hafta geciktirebilirler, dönüşün seçim sonrası gerçekleşmesini sağlayabilirlerdi. Yapmadı bunu hükümet...” (*Melih Aşık, Milliyet*, 14 Kasım 1987)

“Hatta daha ileri gideyim, işin legalleştirilmesi için, yüksek düzeyde

bir mütabakat dahi sağlamış olabilirler.

“‘Çünkü... Evet çünkü... istedikleri ‘seyahat belgesi’ hiçbir engel çıkarılmadan kendilerine verilmiştir.’”(R.Tamer, *Tercüman*, 14 Kasım 1987)

“Bunlar kendilerini faşizme satmışlardır. Türkiye’deki devrimci harekete ihanet etmişlerdir. Kendilerine karşı mücadele etmek, aynı zamanda faşizme karşı savaşmak anlamına gelir. Bu hizmetkarlık yalnız Kutlu ve Sargin’la kalmayacak, yandaşları da kısa süre sonra konsolosluklarda geri dönmek için uzun kuyruklar oluşturacaklardır. Bu nedenle tüm ilerici güçleri, Türkiye’deki devrimci harekete gölge düşüren ve ihanet edenleri lekelemeye çağırıyoruz.” (PKK Avrupa Temsilciliği Bildirisi, 15 Kasım 1987)

“...Doğrusuna bakılırsa bu dönüş sol kanatta bile ‘yeterince sıcak’ bir ‘hoşgeldin’le karşılanmadı. Hatta bu dönüştaki ‘cesareti’ alkışlayan ellerin sayısı bile göze batmayacak kadar azdır. Oysa bunu alkışlamayan eller arasında, Türkiye’nin ... tam bir demokratik ülke olmasını isteyenlerin sayısı hiç de az değildir.” (*Hürriyet*, 16 Kasım 1987)

“Bugün teşrif buyurmaları beklenen iki komünist lider, Kutlu ile Sargin’in gelişlerinde bir dümen dönüyor... ama ne? Orası karanlık.” (Bekir Coşkun, *Günaydın*, 16 Kasım 1987)

“Anladığımızı göre Avrupa’dan gelen komünist liderlere elektrik tedavisi yapılmıyor. Hatta gazetede okuduğumuza göre sorguya çekilecekleri yer iyice temizlenmiş ve oturmaları için rahat banklar kurulmuş. İstedikleri yemeği emniyetin ikramı olarak ısmarlamaları için de düzen kurulmuş.

“Oldu olacak polis nezaretinde Pamukkale ve Göreme’ye de götürüp gezdireselerdi. Öyle ya turist dediğin döviz getirmez mi?” (T.Erel, *Milliyet*, 18 Kasım 1987)

“Evren, bu tür partilerin dışarıdan değil, Avrupa’daki benzerleri gibi kendi kendilerini idare edebilir duruma geldikleri zaman Türkiye’de de böyle partilerin kurulabileceğini söyledi. Evren, ‘başka bir yerden direktif almayacak bir duruma gelirler, yani euro komünizm (Avrupa komünizmi) gibi, işte o zaman belki Türkiye’de bu partiler kurulur’ diye konuştu.” (*Tercüman*, 18 Kasım 1987)

“Dün Çankaya’daki haftalık olağan görüşmeden sonra gazeteçilere bir açıklama yapan Başbakan Özal, görüşmede Yağcı ve Sargin olayının ele alınıp alınmadığı sorusu üzerine şunları söyledi:

“‘Dikkat ederseniz, bu konuda görüşlerimiz birbirine paraleldir. Biz, bu işin bir provokasyon olduğu kanaatindeyiz. Avrupa’da bazı guruplar, Türkiye’nin Avrupa’yla biraraya gelmesini arzu etmiyorlar. Bunları da tam seçim zamanı öne sürdüler ki hadise çıkarılsın. Bu suretle, Türkiye’de şu yok, bu yok, lafları getirilsin. Türkiye’nin kanunlarını dışarıda kimse bilmiyor. Tamamıyla bir provokasyon işidir. Zamanı değildir. Bu kanunlarımız mevcut iken, onların legal faaliyet yapmaları mümkün değil. Bütün faaliyetleri illegaldir. Mahkeme ne karar verecekse öyle olacaktır.’ ” (*Cumhuriyet*, 20 Kasım 1987)

“Peki, ne umuluyordu, ne bekleniyordu?

“Anayasa, komünizme izin vermiyorsa, ceza kanununun 141. ve

142. maddeleri komünizm propagandasını ve örgütlenmeyi suç sayıyorsa, haklarında açılmış soruşturmaları varsa, her ikisi de yurtdışına kaçmışlarsa, Haydar Kutlu ile Nihat Sargin’a ‘hoşgeldiniz’ denilecek ve çiçeklerle mi karşılanacaklardı?

“Böyle birşeyi düşünmek hayal bile değildi...

“(...)”

“Eğer devlet devlet ise, bu böyle olacaktır...”

“Aksine bir davranış, devletin kendisini inkarı demektir.

“Gizli Türkiye Komünist Partisinin iki yöneticisinin seçimlere iki hafta kala Türkiye’ye gelişlerindeki sebep nedir?”

“(...)”

“Bu olayın gerçek yanı ileride mutlaka açıklanacaktır...”

“Uzun süre gizli kalan, adlarını, sanlarını açıklamakta bile sakınca görenler birdenbire ortaya çıkıyorlar, basın toplantıları düzenliyorlar, eşleriyle birlikte fotoğraf çektirip, alayı vala ile dönüyorlar...”

“Bunun tek ya da çift taraflı bir açıklaması olmalıdır...”

“Öyle, ‘canımız istedi, ortaya çıktık, memlekete bir gidelim de, orada demokrasi nasıl oluyormuş bir görelim de’ gibi izahın akıl alacak yanı yoktur.

“Hele hele Moskova’ya bağlılıkları kesinlikle bilinen, Moskova’ya gidip, törenlere katıldıktan sonra, ayaklarının tozuyla Türkiye’ye gelenlerin başlarına gelecekleri bile bile bu kadar safderun olacaklarını kimse

düşünemez...

“Bunun altında mutlaka birşey vardır.” (Hasan Pulur, *Güneş* ten aktaran *Milliyet*, 22 Kasım 1987)

Yağcı’ların dönüşünün bir pazarlık ya da özel anlaşma sonucu olduğu kısa süre içinde ayyuka çıkmıştır. Bunu inkara çalışan yalnızca Evren, Özal ve Yağcı’dır. Ama bunların da inkar ediş biçimleri, tam tersine pazarlığı doğrulamaktadır.

Evren, ta gelecekleri güne kadar susuyor, o gün dedikleriyle ise asil olarak, Yağcı’ları sol gösterme telaşını yansıttıyor. Özal, hem davetkar demeçler ve alelacele pasaport veriyor, hem onları seçim öncesi provokasyon yapmakla “suçluyor”. Yağcı ise sözde pazarlığın bari demokratikleşme yönünde en küçük bir katkısı olabilir mi?

Pazarlık var, bu açık. O zaman şu soruya yanıt arayalım: Peki bu pazarlığın bari demokratikleşme yönünde en küçük bir katkısı olabilir mi?

PAZARLIĞIN DEMOKRATİKLEŞMEYE EN KÜÇÜK BİR KATKISI VAR MIDIR?

Soruyu biraz açıklayalım.

Reformlar, devrimci savaşımın yan ürünüdür. Komünistler için reform pazarlığı genellikle doğru değildir. Özellikle, devrimci savaşımın koşulları olgunlaşıyorsa, reform pazarlığı ihanettir.

Yeni yayınlanan bir araştırmaya göre, yurtdışında kurulan çok uluslu Türk şirketlerinin sayısı 100'ü geçti:

Hevesleri kursaklarında kalacak!

Türkiye finans-kapitali, bunalımı aşabilmek, göreceli bir istikrar sağlayabilmek için emperyalistleşme çabasıyla çırpınıp dururken, işçi sınıfımız burjuvazinin emperyalistleşme çabalarını devrimle boğmaya hazırlanıyor. Burjuvazinin hevesini kursağında bırakacağız.

Murat Erdemir

Son zamanlarda yayınlanan çeşitli araştırmalar ve istatistiksel veriler, Türkiye'de devlet tekeli kapitalizminin, onunla bağlı olarak emperyalistleşme özleminin boyutlarını ve çıkmasını çok güzel yansıtıyor.

Devlet, tekeli kapitalizminin merkezi bürokratik yapısı, 12 Eylül faşist darbesinin ardından pekiştirilmiş, büyük mülkiyet güçlendirilmiştir. Bu gelişimin zorunlu mantıksal sonucu olarak, devlet tekeli kapitalizminin oluşmaya başladığı 1970'lerden bu yana var olan emperyalistleşme isteği de iyice yükselmiştir. Faşist darbeden sonra, bu yöndeki girişimler çok daha yoğunlaşmıştır. Çeşitli yabancı ülkelere yapılan yatırımlar, yıllara göre giderek yükselen bir eğri çizmektedir.

Mustafa Sönmez'in *Kırk Haramlar: Türkiye'de Holdingler* adlı araştırmasına göre 1980'den sonra, yabancı ülkelere sermaye ihraç ederek kurulan "çok uluslu Türk şirketlerinin sayısı 100'ü geçti". Yurt dışında şirket kurulan başında STFA, Sabancı, İş Bankası geliyor. Yabancı ülkelerde kurulan çok uluslu şirketler, SSCB'den Hong-Kong'a, ABD'den Mısır'a, Nijerya'dan Malezya'ya kadar dünyanın dört bir yanına dağılmış durumdadır.

Ancak, Türkiye finans-kapitali emperyalistleşme doğrultusunda

adımlar attığı halde, bu adımlar onun ekonomik-toplumsal sorunlarının çözümüne yetmiyor. Türkiye finans-kapitalinin sorunlarını çözebilecek kadar emperyalistleşebilmesi son derece zayıf bir olasılıktır. Bu ise burjuvazi için bunalım demektir, iç savaş demektir.

Finans-kapitalin Ortadoğu'ya yönelik askeri eylemleri, Kıbrıs'ta sürdürülen işgal vb., burjuvazinin ekonomik yoldan gerçekleştiremediklerini askeri eylemlerle gerçekleştirme denemeleridir.

Lenin, emperyalistleşme aşamasında burjuvazinin işçi sınıfına ilişkin düşüncelerini şöyle anlatıyordu:

"Burjuvazinin bakışı berraktır. 'Biz'im isteğimiz, emperyalist bir siyaset, yabancı toprakların fethidir. Grevler 'bizim' elimizi bağlıyor. 'Kaybolan' işgünleri nedeniyle 'biz' artı-değer yitiriyoruz. 'Biz' işçileri, Avrupa'da 'normal olarak' yaptıkları gibi sömürmek istiyoruz." (Lenin, "Burjuvazi ve reformizm", *Toplu Yapıtlar*, c.18, s.535)

Son günlerde gündeme gelen, Yağcı'lara legalite verme hesapları da Lenin'in deşindiği emperyalistleşme amacıyla bağlıdır. Finans-kapital bir taşla birkaç kuş vurmayı düşünüyor. Bir yandan Avrupa burjuvazisine "işte batı tipi demokrasi" diyecek, bir yandan Yağcı'lar eliyle işçi sınıfını aklınca zararsız hale getire-

(Milliyet, 26 Ekim 1987)

cek, emperyalistleşme için zaman kazanmaya çalışacak. Kuşlar daha da sayılabilir.

Ancak burjuvazi istediği kuş-

ları vuramayacaktır. Finans-kapital bunalımı aşabilmek, göreceli bir istikrar sağlayabilmek için emperyalistleşme çabasıyla

çırpınıp dururken, işçi sınıfımız burjuvazinin emperyalistleşme çabalarını devrimle boğmaya hazırlanıyor.

Resmiler-devlet pazarlığının hain misyonunu gören

İşçiler "Ita"ya takılmıyor

Değerli yoldaşlar, Sizlere çandan yürekten sesleniyorum. İçim coşku doludur. Çünkü partimiz, yükselen sınıf mücadelesinin, onurlu kavgamızın, doğru görüşümüzün sembolüdür. Evet yoldaşlar, komünistlik ne onurlu bir görev, TKP'li olmak ne güzel! İnsan kendisini parti içinde bulması, yoldaşlarıyla omuz omuza birlikte mücadele vermesi ne güzel!

Yoldaşlar, sizlere bugünlerde hiç dilden düşmeyen, herkesin dilinde dolunan birşeyden bahsetmek istiyorum.

Biz buradaki yoldaşlarla birlikte atölye atölye dolaşarak gazetemizi satıyoruz. Bizden *İşçinin Sesi*'ni alan her atölye işçisi bize son gelişmeleri soruyor. İşçiler bizleri resmiler hakkında soru yağmuruna tutuyorlar. İşçilerin yorumları şöyle:

Bunlar burjuvaziye resmen satıldılar. Burjuvaziye bir masaya oturup pazarlık yaptılar. Bunlar komünist değil hain, sınıf düşmanı. Türkiye'de yükselen sınıf savaşını bastırmak istiyorlar. Bu çabalarında sosyal demokratlardan eksik kalmıyorlar.

Yoldaşlar, bizler işçilerin söylediklerini takdirle karşılıyoruz. İşçilerin yorumlarıyla partimizin görüşlerinin ne denli birbirine yakın olduğunu görüyoruz. Onlara gerçek TKP'nin resmiler değil biz olduğumuzu anlatıyoruz. "Bizleri daha yakından tanıyabilmeniz için yayın organımız *İşçinin Sesi*'ni okumalısınız" diyoruz. İşçiler gazetemizi memnuniyetle alıyorlar.

Evet yoldaşlar, bugünlerde gazetemize sempati duyanların sayısında büyük artış var. Biz de üzerimize düşen görevleri canla başla yerine getirmek için seferber olduk.

Yoldaşlar, ben de Yağcı'ların dönüşü ile ilgili bazı görüşlerimi yazmak istiyorum.

Resmiler burjuvaziye bir pazarlık sonucu dönmüşlerdir. Bana öyle geliyor ki, Yağcı ile Sargın'ın tutuklanmaları bir göstereştir. Eğer, burjuvazi, geçici de olsa Yağcı ve Sargın'ı tutuklamasaydı, onların foyası daha da çok meydana çıkacaktı.

Yağcı'ların misyonu, Türkiye'de yükselen sınıf savaşımını bastırma amacıyla burjuvaziye

işbirliği yapmaktır. Bu yolda hızla sosyal demokratlaşıyorlar. Sosyal demokratlaşırken de misyonlarını yerine getirebilmek için, kendilerini işçi sınıfının "önderi" gibi göstermeye çalışıyorlar. Ama işçi sınıfı bu oltaya takılmıyor!

Türkiye'de devrimci dalga git-tikçe yakınlaşmaktadır. İşçi sınıfımız, yıllardır biriktirdiği deneyimle, büyük coşku militanlık ve kararlılığıyla, devrime olan inancıyla, kurtuluşunun kendi elinde olduğunu ta derinden, iliklerinde hissetmektedir. Ne Türk burjuvazisine satılmış Yağcı'lar ve şürekası, ne öteki sosyal demokratlar, işçi sınıfımızı gerçek demokrasi için militan mücadeleden alıkoyamayacaklar. Çünkü işçi sınıfımız, partisinin Türkiye Komünist Partisi olduğunu gün geçtikçe daha iyi öğreniyor.

Evet yoldaşlar, bizlere büyük görevler düşüyor. Kendimizi her geçen gün sürekli yenileyerek, partimizi işçi sınıfının içine oturtmalıyız. Gün geçtikçe partimize yeni yoldaşlar kazanmalıyız. Bizi mücadelemizden hiç kimse alıkoyamayacaktır.

Cavut Denizci, Paris

Devletle pazarlık yaptıklarını herkes anladı

Resmi takke düştü kel göründü

Resmilerin pazarlığa dayalı "dönüş" oyunu tutmadı, Türkiye emekçisinin Yağcı'lara güvensizliği daha da pekişti.

Yağcı ve Sargın'ın "dönüşünde" Türkiye'de olup, İngiltere'ye yeni gelen bir işçinin söylediklerini aktarmak istiyorum. İşçi arkadaş birçok insanın bunların Ozal'la yaptığı pazarlığı konuştuğunu söyledi ve şöyle dedi:

"Yediden yetmiş herkesin ağızda şu var: Bir sürü insan TKP üyesi olmakla suçlanarak hapislerde yatarken, bu adamlar üç-beş yabancı parlamentere güvenceler mi Türkiye'ye döndüler? Bu işin içinde devletle yaptıkları bir pazarlık var. Eğer hükümet onlara bir güvence vermemiş olsaydı bu adamlar neye güvencere dönerlerdi?"

"Kimse bu komik duruma inanmıyor. Bu konu açıldı mı bıyık altından gülüyorlar. Birçok insan bu adamların kuracakları partinin SHP'den bir adım ileri olamayacağını en fazla atbaşı

gidebileceklerini söylüyor."

İşçi arkadaşın anlattıklarından da ortaya çıkıyor ki Yağcı'ların pazarlığa dayalı "dönüş" oyunu tutmamış, sahtekarlık ortaya çıkmıştır. Bu, Türkiye emekçisinin Yağcı'lara, resmilere güvensizliğini daha da pekiştirmiştir.

Bu haberler iyi haberlerdir. Yağcı'ların ve burjuvazinin bol tantanalı "plan"larının ne kadar işe yaradığını da (!) gösteriyor.

Ne burjuvazinin ne de burjuvaziye bir olup yaklaşmakta olan büyük dalgayı etkisizleştirmek için çalışan Yağcı'ların işçi sınıfını yolundan saptırmaya gücü yetmeyecektir. Bizler, gücümüzü o büyük dalgadan alıp, devrim görevimizi yerine getirmek için savaşıyoruz. İlegal örgütlenmeye hız verelim. Hain likidatör resimleri sergileyelim.

T.Ö., Londra

Türkiye’de kadın haklarını “Kemal verdi” masallarının sık sık gündeme gelmesi boşuna değildir.

İşçi emekçi kadınının savaştığı burjuvaziyi ürkütüyor

Komünistler, fabrikalarda, tarlalarda, her tür işyerlerinde çalışan milyonlarca kadını, sınıf savaşına, partinin yanına çekmelidirler. Kadınların katılımı olmadan gerçek bir yığın hareketi olamaz, devrim zafere ulaşamaz.

Uğur Gürgen

Bugün sorunlar içinde debelenen Türkiye burjuvazisi, karşısında en önlere işçi emekçi kadının öfkesini buluyor. Bu öfke giderek yoğunlaşmakta ve onu ciddi olarak ürkütmektedir.

Bu öylesine bir öfkedir ki, işçi emekçi kadın, yalnızca kendi sorunlarını değil, ezilen tüm emekçi halkın sorunlarını da haykırmaktadır. Sendikalaşmakta, grev alanlarında nöbetler tutmakta, gecekonduda kavgaya çıkmakta, işsizlik, pahalılık vb. karşısında kararlı sesini duyurmaktadır.

İlerlemeyi çarpıtma çabaları

Burjuvazi, işçi emekçi kadınının kararlı ilerleyişini çarpıtmaya çalışmaktadır. Burjuva kadınlar, aralarında konferanslar düzenliyorlar, “yılın annesi”(!) olarak Semra Özal’ı seçiyorlar, dernekler kurup defileler yapıyorlar

vb. Bu gibi girişimler gösteriyor ki, burjuvazi fabrikalarda, gecekondularda, yürüyüş, miting ve gösterilerde bulunan emekçi kadına karşı burjuva kadını, onun “aktifliğini” örnek gösterme derdindedir.

Ancak yaşam buna hiç de elvermiyor. Kadın işçilerin sayısı ve sömürüsü artıyor. Asgari ücretle, en ağır koşullar altında çalışan kadın bu arada kollektif çalışmanın, birlikte hareket etmenin bilincine de gün be gün daha çok varıyor. Bunun güzel bir örneği, Bebe-Pan Örne Sanayi A.Ş.’deki kadın işçilerin tüm baskılara karşın, sendikadan istifaya etmemeleri, işverene karşı direnmeleri, aynı zamanda da sendika yöneticilerini “iyi bir toplu sözleşme”ye itmeleridir.

Toplumun en geri bırakılmış kesiminin böylesine bir aktiflik içinde olması burjuvaziyi ürkütüyor. Burjuvazi bu devrimci hareketliliği amacından sapırmak için her çeşit çarpık ideolojiyi kadının önüne koymaktadır. Bun-

lardan biri “feminizm”dir.

Feminizm, kadın sorununun sınıfsal özünü, toplumda sömüren ve sömürülen sınıfların varlığını gizleyen, sorunu kadın-erkek kavgasına indirgeyen bir ideolojidir. Geçenlerde Türk-İş’ten bir kadın sendikacı, biz kadın erkek tüm insanlar için haklar istiyoruz diyerek feministlere çok güzel yanıt verdi.

Son sıralarda feminizmin “meşhurlaşmasında” burjuvazinin bilinçli çabalarının payı vardır. Örneğin ANAP, geçtiğimiz günlerde TV’de “feminizm”i öven bir kitabı tanıtarak feminizm körüklemeye çalıştı. Aynı zamanda seçim listelerinde birkaç kadın aday göstererek, göz boyamaya kalkıştı.

Ote yandan, bir de dinci çabalar vardır.

“Sınıflı toplumlarda egemen ahlak, egemen sınıfın ahlakıdır. Bu ahlak egemen sınıfın çıkarlarını ve egemenliğini haklı çıkarmaya yönelik kuralları getirir. Ezilen sınıf güçlendikçe, onun da ayrı ahlakı doğar ve ezen sınıfa karşı hoşnutsuzluğu dile getiren kuralları koyar.” (İşçinin Sesi, sayı:293)

Artık burjuva ahlakı ve değerleri çürümüştür. Burjuva ailesi çürümüştür. İşçi emekçi kadın buna karşı hoşnutsuzluğunu, tepkisini dile getiriyor. Ancak aradaki zamanda doğan boşluğu gerici dinle doldurmaya çalışıyorlar. Son yıllarda türban, tesettür ve şeriat konularıyla, gerici kadını gericileştirme, toplumsal hareketin gerisine çekmeye çalışıyorlar.

Bütün bunlara karşın işçi-emekçi kadın geri çekilmiyor. Gecekonduların yıkılmasına karşı polis ve jandarmalara karşı direniyor, grevlere, mitinglere aktif olarak katılıyor, cezaevi kapılarında açlık grevlerine yatıyor. Gösteriyor ki, işçi, emekçi kadın yalnız kendi hakları için değil, toplumun ezilen tüm kesimlerinin hakları doğrultusunda savaşım vermektedir.

Buna karşı burjuvazi yine boş durmuyor. Burjuva kadın dernekleri, “modern kadın”ı yaratmak safsatalarıyla emekçi kadının ilerici ve devrimci atılımını desteklemeye çalışıyorlar. Onların destekleyicileri konumuna gelen bazı “sol” aydınlar da garip tezler öne sürüyor, şöyle diyorlar: Türkiye’de kadınlara seçme ve seçilme dahil tüm haklar verilmiştir. Bu haklarını kadınlar, savaşımla elde etmişlerdir. Tepeden inme verilen bu hakları kullanmada istekli ve bilinçli görünmemektedirler.

Burjuvazinin “lütfkârlığı”

Bir kez, kadın hakları, burjuvazinin durup dururken verdiği haklar değildir. Bu haklar, dünyada

kadının savaştığı kazandığı hakların bir parçasıdır. Türkiye burjuvazisi bu kazanımı kendine mal etmeye ve bunu bir lütf olarak göstermeye çalışmaktadır.

Paris Komünü’nün önderlerinden Louise Michel’in, elektrikli sandalyede ölüme çarpıtıldığı halde eşile birlikte kendini savunan Rosenberg’in, burjuvazinin kurşunladığı Rosa Luxemburg’un ve dünya komünist kadın hareketinin öncülerinden Clara Zetkin’in... verdiği savaşım, dünyadaki kadın haklarının kazanılmasında belirleyici pay taşır.

İkincisi, “verilen” haklara bir bakalım. Gerçekten burjuvazi kadınlara yasal eşitlik vermiş mi? 1926’da yürürlüğe girmiş Medeni Kanun kadınla erkeği hiç de eşit haklara sahip kılmıyor:

“Koca evlilik birliğinin başkanıdır. Evin seçimi, karı ve çocukların uygun biçimde bakımı ona düşer” (Md.152)

“Karı, kocasının soyadını taşır. Karı, ortak mutluluğu sağlamak için gücünün yettiğince kocasının yardımcı ve danışmanıdır. Ev işlerine karı bakar.” (Md.153)

“Kadının ev işleri dışındaki çalışması kocasının iznine bağlıdır... Karı, kocasının açıkça ve üstü kapalıca izniyle, bir iş veya sanatta uğraşabilir.” (Md.159)

“Evlilik birliğini koca temsil eder.” (Md.154)

“Karının temsil yetkisi ise evin sürekli gereksinimleri ile sınırlıdır.” (Md.155)

Üstelik, “koca bu yetkinin tümünü veya bir parçasını ondan alabilir.” (Md.159)

Görüldüğü gibi burjuva yasaları kadınları ev kölesi haline getirmekte, mutfağın ve çocuk bakımının sınırsız cansıkıntısına, aptallaştırıcı ve aşağılayıcı boyunduruğuna geçirmektedir. 1924 Anayasası ve 1926 Medeni Ka-

nun’un gerici yüzü, tüm çirkinliğiyle ortağdır.

Kadın, İslam hukukundan daha ileri haklar aldı ama kapitalizmde kadına belirli haklar tanınması ekonomik-toplumsal bir zorunluluktur. Ayrıca bunların önemli bir bölümü tam anlamıyla yaşama geçirilmemiş, kağıt üstünde kalmıştır. İşçi ve emekçi kadın ezilmiş, horgörölmüş, ikinci sınıf vatandaş konumunda tutulmuş, gerektiğinde burjuvazinin ucuz işgücü olarak yoğun bir sömürü altında bırakılmıştır.

Lenin’in dediği gibi “burjuva demokrasisi yalnızca eşitlik ve özgürlük vaadeder”. “Gerçekte en ileri burjuva cumhuriyet bile, insan soyunun kadın yarısını, erkekle tam yasal eşitliğe ve erkeğin vasiliğinden ve baskısından özgürleştirmeye ulaştıramadı.” (Lenin, Toplu Yapılar, Almanca basım. c.30, s.104-107) Kadınların gerçek kurtuluşu ancak komünizmde olanaklıdır.

Sonuç

Bugün Türkiye işçi-emekçi kadını, işçi sınıfının çıkarları ve istemleri doğrultusunda savaşım vermekte, kendi kurtuluşunun işçi sınıfının kurtuluşuyla birlikte olduğunu gün be gün pratikte öğrenmektedir.

İşçi kadının gün geçtikçe gelişen bu hareketliliği, hızlanan bu ilerlemesi Türkiye’de devrimci durumun yaklaşmakta olduğunu habercisidir. Kadın işçiler müjde veriyor. Yeter ki bunu görelim, bunun gereklerini yerine getirelim.

Komünistler, fabrikalarda, tarlalarda, her tür işyerlerinde çalışan milyonlarca kadını, sınıf savaşına, partinin yanına çekmelidirler. Kadınların katılımı olmadan gerçek bir yığın hareketi olamaz, devrim zafere ulaşamaz.

Resmi parti içindeki ayrılıklar, 1985’de Belçika’da çeşitli olaylara yol açmıştı. BTİB yönetimindeki bazı resmi parti yandaşlarının bölücü girişimleri sonuçsuz bırakılmış, bunlar örgütten atılmışlardı. Ama, BTİB’e yönelik entrikaların hâlâ sürdüğü anlaşılıyor. En son, BTİB yönetim kurulu resmilerin yeni bir sahtekarlığını, BTİB’den habersiz, BTİB adına kimi örgütlerle “birleşme” çabasını bir bildiriyle kamuoyuna açıkladı. BTİB açıklamasını aynen yayınıyoruz.

AÇIKLAMA

Kasım ayı sonunda Avrupa’daki bazı Türkiyeli örgütlere postalanmış “Belçika’daki Türkiyeli İşçiler Birliği (BTİB) ve Demokrasi İçin Birlik Avrupa Federasyonu-Belçika Komitesi” imzalı bir davetiye, her iki örgütün 5 Aralık’ta yapacakları ortak bir kongreyle birleşeceklerini iddia ediyor. Örgütümüz BTİB’e ve ilerici kamuoyuna karşı kotarılan bu yeni oyunun iç yüzünü açıklamayı gerekli görüyoruz.

“BTİB ve DİB” imzalı mektubun örgütümüzle hiçbir ilgisi yoktur. Örgütümüz, DİB’le birleşme konusunda hiçbir anlaşmaya varmamıştır. Bu konuda görüşme olmamıştır. Nihayet, DİB Avrupa Federasyonu’ndaki arkadaşlar, karşılıklı olarak BTİB temsilcisi olarak çıkanların BTİB’le bir ilgisi olmadığını, bunların tasfiyeciler bir kliğin Belçika’daki temsilciliğini yapmak zorunda bırakılan insanlar olduğunu iyi biliyorlar. Anlaşılacak siyasi nedenlerden dolayı böylesi çirkin bir oyuna ortak olmakta sakınca görmemişler.

Örgütümüz BTİB Belçika Dernekler Kanunu çerçevesinde kurulmuş, Belçika Resmi gazetesinde yayınlanan tüzüğüyle tescil olmuş, Belçika Kültür Bakanlığı tarafından resmen tanınmıştır. DİB’le anlaşma yapanların BTİB’le hiçbir ilgisi yoktur. Örgütümüz, 1980’li yıllarda kendisine karşı tasfiyeciler bir kliğin açtığı yıkıcı kampanyayı boşa çıkarmış ve mücadelesine devam etmektedir. Nihayet, her oyunu boşa çıkan tasfiyeciler kliğin son çare olarak Belçika’ya toptan ihraç ettiği İGD üye ve yöneticilerini BTİB Yönetim Kurulu olarak sunma kalpazanlığı da iflas etmiştir. Belçika işçi sınıfının partisi, Belçika demokratik örgütleri, göçmen işçiler bu sahtekarlığa karşı çıkmışlar ve 15 yıldan beri mücadele yürüten BTİB’in gerçek temsilcilerini tanımaya devam etmişlerdir. Tasfiyeciler kliğin giriştiği sahtekarlıkta yalnız kalmıştır.

Tasfiyecilerin elebaşları hem iflaslarını kapatabilmek, hem de kamuoyunu birlik konusunda aldatabilmek için bu yeni manevraya başvurmuşlardır. Örgütümüz BTİB, tasfiyeciler kliğin yeni oyunlarına karşı kamuoyunu uyarıyor.

BTİB Yönetim Kurulu”

TAYAD'ın Bayrampaşa mitinginde binler, işkencecileri affetmeyeceklerini gösterdiler

SAVAŞ AZİMLERİNİ GÖSTERDİLER

"İzinsiz" belgeleri miting sonuna dek haykıran yığınların gücü, burjuva legalitesini bir kez daha işlevsizleştirdi!

TAYAD'ın düzenlediği "Tutsaklara Özgürlük Mitingi", 6 Aralık Pazar günü Bayrampaşa meydanında yapıldı.

Alan, "tüm siyasi tutuklu ve hükümlülere özgürlük", "gecekondular değil zindanlar yıkılsın", "halkın bulunmadığı yargı kesinleşmiş değildir", "özgürlük ellerimizdedir" ve "tektip elbise kaldırılınsın" yazılı pankartlarla süslenmişti. Miting, Metris'i ve Türkiye'deki tüm cezaevlerini temsil eden bir cezaevi maketinin içinden, tutuklu ve hükümlü yakını iki çocuğun akgüvercinler uçurmasıyla açıldı.

İlk konuşmayı TAYAD genel sekreteri Sevgi Erdoğan yaptı. Daha sonra TAYAD başkanı Mustafa Eryüksel konuştu. Oğlu cezaevine girmiş olan Mualla Arıkan'ın okuduğu şiirlerden

sonra, avukat Osman Ergin, 12 Eylül'ün getirdiği yargı sistemini özetledi. TAYAD üyesi Pakize Asma'nın konuşmasının ardından, Dev Sol davasından yeni tahliye olan Ayhan Ermiş, Metris'teki devrimcilerin gönderdiği mesajı okudu. İstanbul'da yeni kurulan Demokratik Mücadelede Kadın Derneği (DEM-KAD) başkanı Ayfer Can, *Yeni Çözüm* dergisi yazışları müdürü Çelik Malkoç ve çocuk konuşmacı Songül Göleli konuşmalar yaptılar. Sanatçı Bilgesu Erenus da türkü ve şarkılarla mitinge seslendi.

Ruhi Su'dan parçalarla inleyen alanda, sık sık "zindanlar boşalsın, tutsaklara özgürlük", "kahrolsun faşizm" belgeleri atıldı. Alana sıkı bir aramadan ve polis kordonunu aşarak gelen binlerce ilerci, demokrat, öğrenci genlik, çev-

redeki çok sayıda polise ve meydanda yapılan uyarılara karşın, polis "izin" vermediği belgeleri attı. "Devrim şehitleri ölmez", "insanlık onuru işkenceyi yenecek" belgeleri sonuna dek haykırıldı.

Sağmalcılar, Diyarbakır, Gaziantep cezaevlerinden devrimcilerin de mesaj gönderdikleri mitingden sonra, topluluk polis bütünü "uyarı"larına(!) karşın Topkapı'ya kadar yürüdü.

Aynı gün Kadıköy'de İnsan

Hakları Derneği'nin yürüyüş ve mitinginin olmasına karşın, Bayrampaşa mitingine katılım yüksek oldu. Yığınlar canlı ve coşkuluydular. Savaşım azmi doluydular.

Kemal Nalçacı, İstanbul

İnsan Hakları Derneği'nin "Genel Af" için yaptığı mitingde bile "af dileme" eğilimi yenilgiye uğradı.

Hesap sorma azminin fendi af dileme eğilimini yendi

TAYAD ve İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) ayrı ayrı yürüttükleri "Tutsaklara Özgürlük" ve "Genel Af" kampanyaları aynı gün yapılan iki ayrı eylemle sürdürüldü. TAYAD Bayrampaşa'da miting düzenlerken, İHD de aynı gün Kadıköy'de yürüyüş ve miting yaptı.

6 Aralık Pazar günü yapılan İHD yürüyüş ve miting için önce Yoğurtçu Parkı'nda toplandı. Polis arama ve kimlik kontrolü barajından geçen insanlar 13.30 dolayında yürüyüşe geçtiler. Gazeteciler ve yabancı basın da gösteriyi izledi.

Yürüyüş kolunun en önünde, kısa bir süre önce meclise yürürken polis saldırısının ardından ölen Didar Şensoy'un fotoğrafı taşınıyordu. Cezaevinden yeni tahliye olan şair Nevzat Çelik de ön kolda yürüyüşler arasındaydı.

Yürüyüş boyunca, "siyasi tut-

saklara özgürlük", "işkence insanlık suçudur", "zindanlar boşalsın genel af" gibi belgeler atıldı. Cezaevlerinde açlık grevi sırasında ölen bazı devrimcilerin fotoğraflarının taşınmasına, "daha önce bildirilmediği için" düzenleme komitesi izin vermedi. Ancak aralarında Deniz Gezmiş'lerin portreleri olan bu fotoğraflar, miting başladığında, komitenin izin vermemesine karşın yukarı kaldırıldı.

Kadıköy İtfaiye Müzesi önündeki alanda yapılan mitingde ilk konuşmayı İnsan Hakları Derneği genel sekreteri Akın Birdal yaptı. Daha sonra Aziz Nesin, idamlara karşı, Kenan Evren'i de hedef alan bir konuşma yaptı. Tutuklu anası Melahat Sarptunalı, konuşmasında, "biz çocuklarımızı idam edilsinler diye doğurmadık, Erdal Eren gibi acıları bir daha yaşamak istemiyoruz" dedi. Şair

Sennur Sezer de bazı şiirlerini okudu.

Mitingde öğrenciler en kalabalık gurubu oluşturdular. Bazı sendikacılar da vardı. Ama sendikaların örgütlü biçimde mitingde katılmadıkları belliydi.

1500 dolayında polis "cansiperane"(!) çalıştığı mitingde binlerce insan katıldı. Katılım iyiydi. Mitingde, düzenleme komitesinin belirlediği belgelerin dışında belgeler haykırıldı, eylemin sonunda topluca 1 Mayıs marşı söylendi. Bu, yığınlarda biriken öfke ve savaşım azminin, bütün engel ve sınırlamalara, sosyal demokratların bütün korkularına karşın, burjuva legalitesini aşmak için nasıl basınç yaptığını gösterdi. "Af" için yapılan mitingde bile "af dileme" değil "hesap sorma" eğilimi savaşım kararlı tabandan yükseldi.

Mekin Barutçu, İstanbul

Tayad mitinginde, devrimci yakınları, düzene karşı seslerini coşkuyla, militanca yükselttiler!

Yığınların düzene başkaldırısı daha da yükseldi

Bir kış gününde, 6 Aralık'ta alanlardayız. Kalles bulutları iten dost rüzgar, yoldaş güneşin önünü açıyor. Sanki doğa tarafından destekleniyoruz. İzmir'den Kartal'dan, Maltepe'den, Cevizli ve Kadıköy'den, Örnektepe, Çağaloğlu, Fatih, Beşiktaş ve bunun gibi İstanbul'unuzun alinteri koka her yerinden destekleniyoruz. Adeta bir insan seli oluşturmuşuz. İnsanların herbiri ağabeyinin, ablasının, amcasının, babasının haptiste çürümesini, ezilmesini, işkenceyi ve zulmü protesto ediyor. İnsan onuru ve özgürlük için omuz omuza vermişiz.

"Çevik kuvvetler" caddeleri boydan boya sarmış. Çelik yelekler giymişler. Ellerinde cop, makineli, bellerinde kelepçe, her gelenin üstünü arıyorlar. Buna rağmen, suratlarındaki korku ve heyecanı gizleyemiyorlar.

Bayrampaşa meydanı arkasını bir fabrikaya dayamıştır. Meydanın üç yerden girişi vardır. Şimdi bu girişleri yüzlerce polis doldurmuş. Neden? TAYAD bir miting düzenlemiş. İnsanlık onuru, özgürlük ve cezaevlerindeki devrimcilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi için. Ondandır.

Meydanda bir Bedford kamyonun üstüne yapılan maketle mapusane canlandırılmış. Bir zincir çevresini sarıyor. Önüne

Mitingde coşkun bir kalabalık vardı. Konuşmaların arasındaki en ufak boşluğu gür sesle haykırılan belgeler dolduruyordu. Eylem, burjuvaziden özgürlük beklenemeyeceğini, en ufak bir kazanımın bile ancak yığınların militan, devrimci savaşımının ürünü olacağını, yığınların burjuva legalitesini parçalayacak güce sahip olduğunu bir kez daha gösterdi.

bir kilit koyulmuş. Kamyon kasasının geri kalan bölümüne de konuşmacılar için bir kürsü hazırlanmış. Kürsünün üstünde beyaz ve kırmızılı bir örtü var.

Komünist sanatçı Ruhi Su'nun, Ezgili Yürek adlı şiiriyle anıftan bize seslenmesiyle birlikte miting başladı.

Alanı dolduran kalabalık, önce devrim yolunda, ölüm orucunda, işkencede mapusta ölen yoldaşlar için saygı duruşunda bulundu. Saygı duruşundan sonra, "omuz ver demir kapı açılınsın", "kahrolsun faşizm", "gecekondular değil zindanlar yıkılsın", "tektip elbise kaldırılınsın" belgeleri haykırıldı. Gür sesler meydana inledi. Sesimiz dalga dalga yankılanırken, acaba tüm İstanbul, tüm Türkiye bizi duyuyor mu diye düşündüm.

Bu arada, beyaz bir güvercin, özgürlüğü simgeliyor denilerek havaya bırakıldı. Devrim için bir, insanlık için bir, umutla uğruna savaşım verdiğimiz günler için bir güvercin bırakıldı havaya.

Sonra konuşmalara geçildi.

Sunucu arkadaş, TAYAD başkanı Mustafa Eryüksel'i mikrofonu çağırıldı. Sonra sırasıyla, ölüm orucunda 30. gününü doldurmuş İbrahim adlı bir devrimcinin anası, ardından bir başka devrimcinin anası söz aldılar. Bir avukat 12 Eylül dönemi öncesini ve sonrasını hukuk açısından ele aldı. Bilgesu Erenus Ruhi Su'dan derlenmiş türküler okudu. Dev Sol davasından dolayı hüküm giyip çıkmış bir devrimci, Metris'teki devrimcilerin sevincini bildiren bir konuşma yaptı. *Yeni Çözüm*'ün yazı işleri müdürünün konuşmasını Demokratik Mücadelede Kadın Derneği'nden bir arkadaşın izledi. Ve en genç kuşağın temsilcisi bir küçük kız görüşlerini mikrofonda dile getirdi. Değişik gazete ve dergiler, okullar, cezaevleri adına destek mesajları okundu. Bu sırada alanda bildiriler dağıtıldı.

Miting alanındaki herkesin başında, üzerine kırmızı mürek-

keple "özgürlük ellerimizdedir-TAYAD" yazılı beyaz kağıt şapkalar vardı. Miting görevlileri de aynı biçimde, ellerindeki renkli ufak bayraklarla polis topluluğun içine girmesini engelleyen bir hat çiziyorlardı. Taşınan pankartlardan, aceleyle not alabildiklerim şunlardı:

"Tüm siyasi tutuklu ve hükümlülere özgürlük", "daha fazla cezaevi değil evlatlarımızı istiyoruz", "insanlık düşmanı faşistlere ve işkencecilere ceza", "halkın bulunmadığı yargı kesinleşmiş değildir", "omuz ver demir kapı açılınsın", "özgürlük ellerimizdedir".

Mitingde coşkun bir kalabalık vardı. Konuşmaların arasındaki en ufak boşluğu gür sesle haykırılan belgeler dolduruyor, topluluk bir irmağın kolları gibi her koldan belgeleri destekliyordu. Miting alanı öfkeli, kararlı, cesur ve savaşım azmi yüklü insanlarla doluydu.

Miting sona erdiğinde, yamba-

şında, oğluyla mitingde gelmiş 65 yaşlarında bir ana vardı. O yaşına karşın, "oğul" diyordu bana, "bak benim gibiler evden dışarı çıkamıyor, bense sizlerin arasında, desteğinizle dimdik duruyorum."

Sonra arkadaşlarla kolkola girerek, yürüyüşe geçtik. Yavaş adımlarla, halkın desteğini göreyerek ilerledik. Trafik kapadık. İkiyüze yakın polis, kaldırımdan yürüme yolunda "kibar" müdahalesiyle karşılaştık. Kibarlıkları(!), öfke ve hınç dolu yığınların gazabına uğramaktan çekinmelerindendi.

Bunlarla itiş kakış derken, Bayrampaşa'dan Maltepe ve Topkapı'ya kadar yürüdük. Kalabalık buradan sonra dağıldı.

Demokratik haklar için yapılan eylemler burada kalmayacak. Düzene karşı çıkışın, savaşımın bu güzel örneğini daha nice mitingde yineleyeceğiz. Savaşımı yükselteceğiz.

Savaşımın başarısı, temel demokratik haklar uğruna yükselen protesto hareketinin gerçek demokrası için verilen savaşımın daha sıkı bağlanmasına, işçi sınıfının önderliğinde devrim hareketiyle içiçe yükselmesine, bağlıdır.

Burjuvaziyi affetmeyeceğiz!
Yılmaz Genç, İstanbul